

ITALIJANŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre

Drugo vzgojno-izobraževalno obdobje,
Tretje vzgojno-izobraževalno obdobje

OBVEZNI PREDMET

UČNI NAČRT

IME PREDMETA: italijanščina kot drugi jezik

Prilagojeni predmetnik za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre

4. razred	5. razred	6. razred	7. razred	8. razred	9. razred
70	70	70	70	70	64

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

dr. Helena Bažec, Fakulteta za humanistične študije, UP, Alenka Ceglar, Gimnazija, elektro in pomorska šola Piran, dr. Maja Cergolj, OŠ Lucija, Anja Humar Korečič, OŠ Komen, Nataša Kabaj Bavdaž, Zavod RS za šolstvo, Pia Lešnik Bučar, Gimnazija Jožeta Plečnika Ljubljana, dr. Metka Malčič, Fakulteta za humanistične študije, UP, dr. Darja Mertelj, Filozofska fakulteta, UL, Tea Race, Srednja ekonomsko-poslovna šola Koper, Kristina Stopar Jenišek, OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici, Sonja Šuligoj, Srednja ekonomsko-poslovna šola Koper, Aleksandra Vatovec Zonta, OŠ in vrtec Ankaran, dr. Vesna Vojvoda Gorjan, OŠ Elvire Vatovec Prade, Udovič Suzana, OŠ Elvire Vatovec Prade, dr. Anja Zorman, Fakulteta za humanistične študije, UP.

JEZIKOVNI PREGLED: Dragica Perme

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/Ucni-nacrti/2025/UN_OS/Ucni-nacrt_italijanscina_kot_drugi_jezik_2025.pdf

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

ISBN 978-961-03-0989-5 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na 244. seji dne, 22. 5. 2025, določil učni načrt Italijanščina kot drugi jezik v izobraževalnem programu osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre.

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za učenke in učence, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih učenci izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:

Obvezno

Izbirno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi ilisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti connihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit eaquasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaeepd quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiām aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusciisita dolorrum volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

8 Osnovna šola | Slovenščina

Številka strani,
program izobraževanja,
predmet

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

27. 2. 2025 /// 15:45

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
- Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- Ut fuga. Nemperum fuga.**
- Ma vellaut quiatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- Omnim ut doluptur, quam consequ.
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
- Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

9 Osnovna šola | Slovenščina

Pojmi, ki jih učenec mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo učenci.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

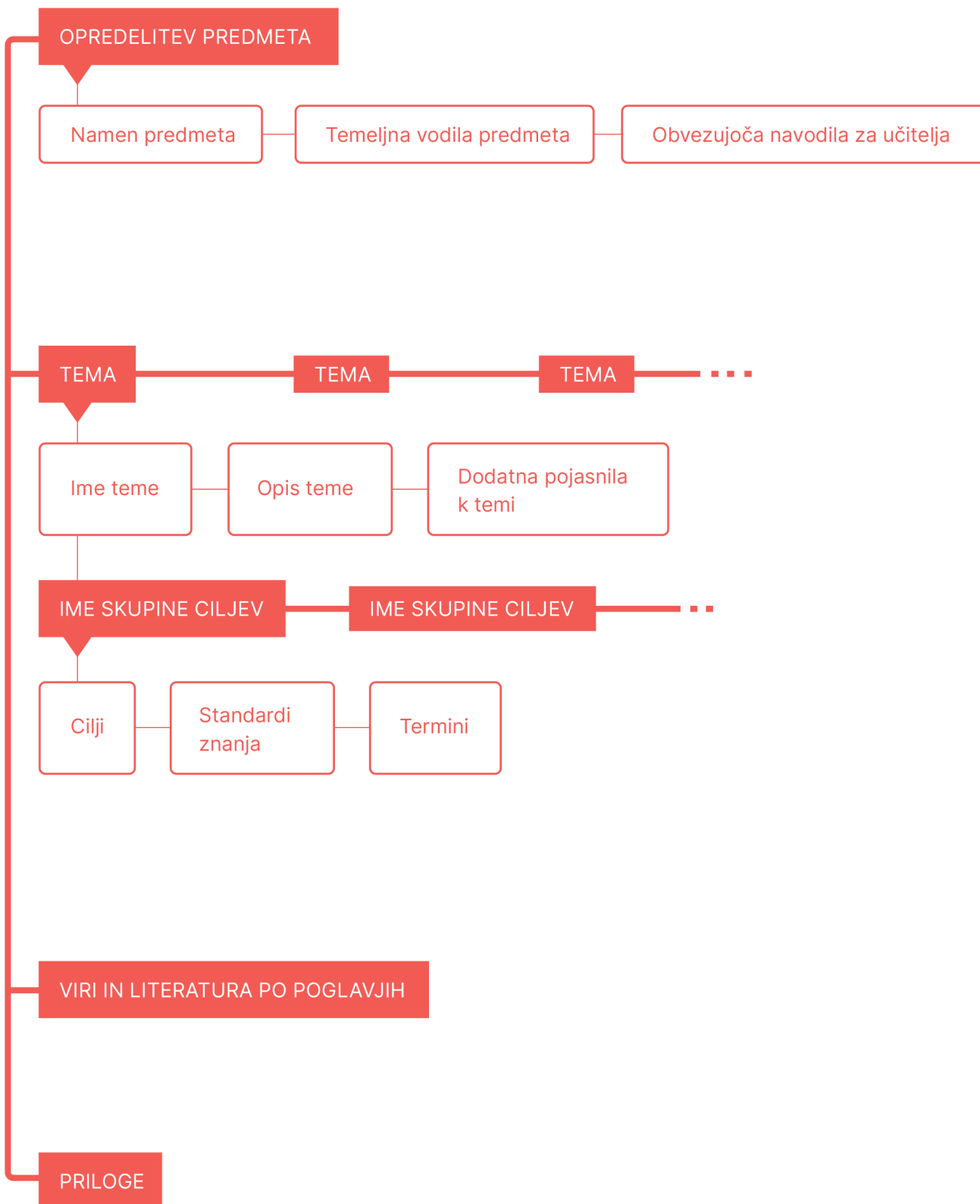
- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NACRTA

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 10

Namen predmeta..... 10

Temeljna vodila predmeta 10

Obvezujoča navodila za učitelje 10

DRUGO VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO OBDOBJE 12

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 13

SPREJEMANJE..... 14

Razumevanje ustnega izražanja in
avdiovizualnega gradiva 15

Bralno razumevanje 17

TVORJENJE 18

Ustno izražanje 19

Pisno izražanje 20

INTERAKCIJA..... 21

Ustna interakcija 21

Pisna interakcija..... 23

Spletna interakcija 24

POSREDOVANJE 25

Posredovanje 25

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST 27

Raznojezičnost in medkulturnost 27

SPORAZUMEVALNE JEZIKOVNE ZMOŽNOSTI..... 29

Jezikovna zmožnost 30

Sociolingvistična zmožnost..... 30

Pragmatična zmožnost 32

TRETJE VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO OBDOBJE 33

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 34

SPREJEMANJE..... 35

Razumevanje ustnega izražanja in
avdiovizualnega gradiva 36

Bralno razumevanje 38

TVORJENJE 39

Ustno izražanje 40

Pisno izražanje 41

INTERAKCIJA..... 42

Ustna interakcija 42

Pisna interakcija 44

Spletna interakcija 45

POSREDOVANJE..... 46

Posredovanje 47

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST 48

Raznojezičnost in medkulturnost Napaka!
Zaznamek ni definiran.

SPORAZUMEVALNE JEZIKOVNE ZMOŽNOSTI..... 50

Jezikovna zmožnost..... 51

Sociolingvistična zmožnost..... 51

Pragmatična zmožnost 53

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH54

Opredelitev predmeta..... 54

SPREJEMANJE 54

RAZUMEVANJE USTNEGA IZRAŽANJA IN
AVDIOVIZUALNEGA GRADIVA 55

BRALNO RAZUMEVANJE 55

TVORJENJE 55

INTERAKCIJA 56

POSREDOVANJE 57

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST 57

SPORAZUMEVALNE JEZIKOVNE ZMOŽNOSTI 58

SPREJEMANJE 58

RAZUMEVANJE USTNEGA IZRAŽANJA IN
AVDIOVIZUALNEGA GRADIVA 59

TVORJENJE 59

INTERAKCIJA 59

POSREDOVANJE 59

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST 59

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST 59

SPORAZUMEVALNE JEZIKOVNE ZMOŽNOSTI 60

PRIOLOGE 61

Priloge po poglavjih 61

SPREJEMANJE 61

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO.....	61
SPREJEMANJE.....	61
DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO.....	61

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Italijanščina kot drugi jezik je temeljni splošnoizobraževalni predmet v prilagojenem predmetniku osnovne šole s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem področju slovenske Istre. Nekateri učenci se z italijanščino kot drugim jezikom srečujejo že od otroštva, kar jim omogoča, da ob vstopu v šolo pričnejo razvijati zavest o dvojezičnosti. To spodbuja sprejemanje različnosti in prispeva k zblíženju v večjezično skupnost narodov Evrope.

Cilji predmeta se uresničujejo pri jezikovnem pouku, ki vključuje tudi književne vsebine. Razvijanje splošnega jezikovnega znanja in sporazumevalne zmožnosti poteka ob podpori jezikovnih dejavnosti in strategij ter štirih sporazumevalnih načinov: sprejemanja, tvorjenja, interakcije in posredovanja.

Pri pouku se učenci usposablajo za učinkovito sporazumevanje v italijanskem jeziku, kar jim omogoča boljše razumevanje sebe in okolja, v katerem živijo. Pouk krepi medkulturni dialog in spodbuja razvijanje pozitivnih stališč do italijanske kulture in jezika.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Usvajanje italijanščine v sporazumevanju in za sporazumevanje pomeni učenje in poučevanje italijanščine v realnih življenjskih kontekstih. Učne dejavnosti in strategije sprejemanja, tvorjenja, interakcije, posredovanja raznojezičnosti in medkulturnosti spodbujajo aktivno vlogo učenca v vseh fazah učenja. Naloge pri pouku so osredinjene na učenca in učenje, učenca omogočajo stik z avtentičnim jezikom, ga spodbujajo k reševanju koristnih, skupnih opravil, pri katerih pozornost ni usmerjena le v jezik. Medpredmetno zasnovane dejavnosti, ki vključujejo skupne cilje (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost, podjetnost), ter projektno in problemsko zastavljene naloge omogočajo učenca doseganje in izkazovanje celostnega, kompleksnejšega in trajnega znanja.

Pričakovana raven znanja ob koncu 2. VIO je A1/A2, ob koncu 3. VIO pa A2/A2+.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Učitelj naj učenca pomaga osmišljati vlogo italijanščine kot drugega jezika. Pouk je usmerjen v sporazumevanje, ki je blizu učenčevemu izkušenjskemu svetu in jezikovnemu zavedanju. Z medpredmetnim povezovanjem

učitelj nadgrajuje in osmišlja vlogo italijanščine kot drugega jezika, omogoča branje in pisanje avtentičnih besedil z različnih področij ob pomoči digitalnih tehnologij in odpira raznolike možnosti uporabe italijanščine.

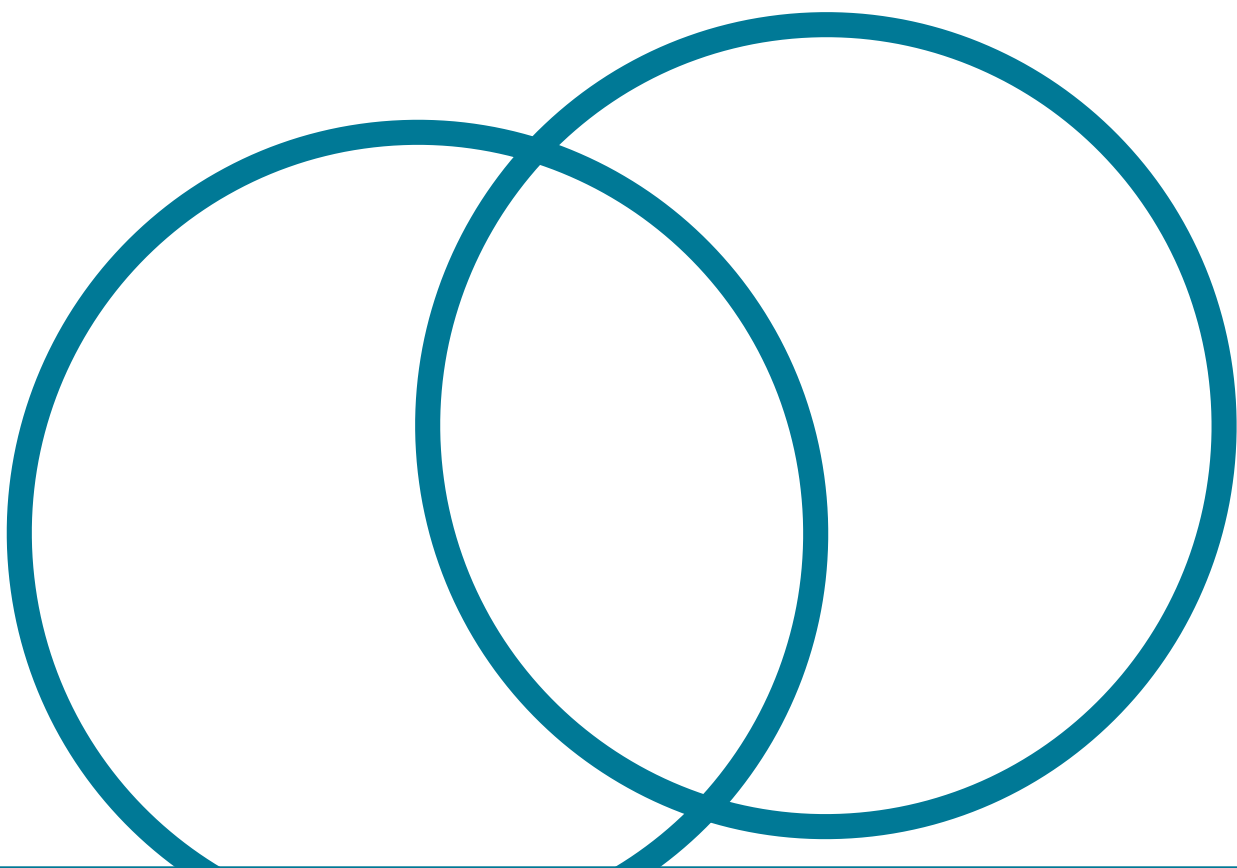
Učenec naj razvija zmožnosti in pridobiva znanje ob aktivnih oblikah učenja, kot so učenje z odkrivanjem, problemsko učenje, delo z digitalno tehnologijo ter sodelovalno učenje v manjših skupinah. Dejave in procesne oblike učenja naj spodbujajo učenčevo zmožnost pogovarjanja.

Pri načrtovanju pouka naj učitelj upošteva učenčeve raznolike vzgojno-izobraževalne potrebe in mu po potrebi zagotovi ustrezne prilagoditve. Za doseganje splošnega jezikovnega znanja pri pouku priporočamo obravnavo vsebin in jezikovnih struktur, ki so v priponki.

ITALIJANŠČINA KOT DRUGI JEZIK

DRUGO VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO OBDOBJE

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

SPREJEMANJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Učenec nadaljuje z razvijanjem veščin in strategij sprejemanja, ki jih je pridobil v 1. VIO. Sprejemanje zajema dve skupini ciljev: razumevanje ustnega izražanja[1] ([#_ftn1](#)) (poslušanje in slušno razumevanje) in avdiovizualnega gradiva (poslušanje z gledanjem) ter bralno razumevanje. Učenec sprejema besedila, ki so govorjena v živo ali posneta, pisna in avdiovizualna. Za razumevanje besedil uporablja strategije, kot so izraba ilustracij, oblikovanosti, (pod)naslovov, položaja v besedilu, sklepanje iz sobesedila ter izraba jezikovnih opor (npr. številke, imena). Besedila so kratka in enostavna, zapisana v standardnem italijanskem jeziku, podprta z nejezikovno in/ali vizualno podporo, lahko so digitalna. Vsebina je učencem blizu in poznana. Učitelj spremlja, preverja in ocenjuje učenčevo razumevanje različnih vnosnih besedil. Ob koncu 2. VIO učenec zna izluščiti glavno misel in določene informacije iz besedil ter razume pogosto besedišče in besedne zveze, ki so mu blizu in izhajajo iz njegovega neposrednega življenjskega okolja. Pri razvijanju sprejemniških strategij se vsebinsko omejimo na področja, navedena v priponki pod razdelkom **Didaktična priporočila**.

[1] ([#_ftnref1](#)) Ime lestvice »Razumevanje ustnega izražanja« v novejšem SEJU nadomešča »Slušno razumevanje«. Do spremembe je prišlo zaradi prilagoditve izrazov, ki bi bili uporabni tudi za znakovne jezike in tako bolj vključujoči glede načina sporazumevanja. Izraz »ustni« v skupnosti gluhih in naglušnih vključuje namreč tudi kretanje (SEJO, 2023, 19–20).

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Tema sprejemanja ni samostojna, temveč se razvija v soodvisnosti od tvorjenja, interakcije, posredovanja, raznojezične in medkulturne zmožnosti ter sporazumevalnih jezikovnih zmožnosti.

Učitelj naj učencem ponudi raznolika in avtentična besedila, prilagojena njihovi ravni znanja. Vsebina teh besedil naj bo splošna in učencem blizu (vsakdanje življenje in znano okolje). Učitelj omogoča učencem čim večji jezikovni vnos z besedili in gradivom ter uporabo drugega jezika kot sredstva komunikacije v razredu (npr. gibalne dejavnosti se izvajajo z navodili v italijanščini (3.2.1.3). Učenci istočasno razvijajo in uporabljajo strategije sprejemanja in razvijajo spretnost aktivnega poslušanja (3.3.2.1), intuitivno ali zavestno vzpostavljajo odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja (1.3.1.1). Z izbiro pravih gradiv lahko učitelj učence spodbuja, da pričnejo z raziskovanjem in spoznavanjem italijanske kulture in umetnosti (1.3.3.1).

Strategije sprejemanja, ki vključujejo prepoznavanje sporočilnih signalov in sklepanje, so:

- » uporaba ilustracij, oblikovanosti naslovov, podnaslovov, položaja v besedilu,
- » sklepanje iz sobesedila in okoliščin (učenci sklepajo o pomenu neznane besede iz preprostega sobesedila),
- » uporaba jezikovnih opor od števil do lastnih imen, od besednih korenov, predpon do obrazil, časovnih in logičnih povezovalcev,
- » uporaba avdiovizualnih opor (učenci sklepajo o pomenu neznane besede, besednih zvez oziroma situacije na podlagi vidnega in slišnega v videoposnetku).

Pri izboru besedil za sprejemanje upoštevamo, da so besedila:

- » avtentična s prilagoditvami glede na jezikovno znanje in poznavanje vsebine,
- » po dolžini in zahtevnosti prilagojena ravni izobraževanja,
- » z znano vsebino,
- » z vsebino, ki je blizu učencem,
- » z osnovnim besediščem, ki vsebuje osnovne jezikovne strukture za predvideno raven.

Na ta način učenci razvijajo sprejemanje besedil in se učijo analizirati in vrednotiti vsebino besedil.

SC (1.3.1.1) SC (1.3.3.1) SC (3.2.1.3) SC (3.3.2.1)

RAZUMEVANJE USTNEGA IZRAŽANJA IN AVDIOVIZUALNEGA GRADIVA

CILJI

Učenec:

○: v vlogi aktivnega poslušalca/gledalca razvija razumevanje ustnega izražanja in osnovne strategije za poslušanje besedil, govorenih v živo ali posnetih;

SC (3.3.2.1)

○: v vlogi poslušalca razvija zmožnost razumevanja preprostih besedil, objav, navodil o njemu poznanih vsebinah, v katerih govorci deloma oz. po potrebi prilagajajo svoj govor;

○: v vlogi poslušalca/gledalca razvija razumevanje avdiovizualnega gradiva. Ob tem razvija tudi različne preproste strategije razumevanja besednega in nebesednega sporazumevanja.

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARDI	STANDARDI
- v krajšem, prilagojenem besedilu z znano vsebino izlušči nekatere posamezne informacije, najpogosteje v obliki posamičnih besed, in kratke izjave z osnovnimi podatki (osebni podatki, podatki o šoli, družini, kraju, športu ...); - sledi preprostim navodilom, prepozna in razume osnovne informacije, pogosto rabljene besede s slikovnimi informacijami; - iz kratkih posnetkov o znanih, vsakdanjih vsebinah razbere konkretne informacije (npr. o krajih in datumih), če so posredovane zelo počasi in jasno.	- v krajšem besedilu z znano vsebino izlušči posamezne informacije običajno v obliki posamičnih besed, in kratke izjave z osnovnimi podatki (osebni podatki, podatki o šoli, družini, kraju, športu ...); - sledi navodilom, ki so povezana s šolskim in izvenšolskim življenjem, prepozna in razume informacije v besedilih z znanimi temami pogosto ob že znanih besedah; - iz kratkih posnetkov o znanih, vsakdanjih vsebinah razbere konkretne informacije (npr. o krajih in datumih).

BRALNO RAZUMEVANJE

CILJI

Učenec:

○: razvija bralno razumevanje besedil z znanimi vsebinami in se uči uporabljati osnovne bralne strategije v omejeni obliki, pomaga si z različnimi viri, podatki, informacijami in vsebinami v digitalnih okoljih. Razvija interes za branje v italijanskem jeziku iz različnih gradiv;

SC (1.1.4.1)

○: razvija in ohranja motivacijo za branje. Ob tem spoznava in razume različne zvrsti umetnostnih in neumetnostnih besedil v obliki tiskanih in digitalnih gradiv;

SC (1.3.2.1 | 1.3.1.1)

○: ob branju enostavnih besedil gradi odgovoren odnos do narave.

SC (2.1.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARDI	STANDARDI
- izlušči glavno misel ob branju kratkih, preprostih informacij, sporočil, besedil, poslanih po družbenih medijih ali e-pošti ter v tiskani obliki. Ob tem s preprostimi besedami izrazi svoj osebni odziv na prebrano; - poišče ožji izbor specifičnih podatkov, pri čemer si pomaga s prepoznavanjem najpogostejše rabljenih besed in osnovnih fraz v obvestilih in drugih vsakdanjih besedilih; - ob branju ožjega nabora preprostih besedil po lastni izbiri (umetnostnih in neumetnostnih) izlušči glavno misel, osebe, razume zaporedje dogodkov.	- izlušči glavno misel in poišče nekatere glavne informacije ob branju kratkih, preprostih sporočil, besedil, poslanih po družbenih medijih ali e-pošti ter v tiskani obliki. Ob tem izrazi svoj osebni odziv na prebrano; - poišče specifične podatke, pri čemer si pomaga s prepoznavanjem pogosto rabljenih besed in osnovnih fraz v obvestilih in drugih vsakdanjih besedilih; - ob branju različnih besedil po lastni izbiri (umetnostnih in neumetnostnih) izlušči glavno misel, podatke o osebah, razume zaporedje dogodkov.

TVORJENJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Tvorjenje vključuje govorno in pisno izražanje. Učenec razvija tvorbnne strategije,[1] (# [ftn1](#)) ki vključujejo načrtovanje in izvedbo, nadomeščanje ter (samo)nadzorovanje in (samo)popravljanje. Govorjena besedila so namenjena enemu ali več poslušalcem, pisna besedila pa znanemu ali nepoznanemu naslovniku. Učenec svojo govorno zmožnost razvija pri glasnem branju, poročanju, opisovanju, razlaganju, pripovedovanju, igri vlog, spontanem govorjenju, izražanju stališč. Učenčeva pisna zmožnost se kaže pri tvorjenju raznovrstnih besedilnih vrst (opisovalnih, pripovedovalnih, razlagalnih, obveščevalnih, utemeljevalnih). Obe vrsti izražanja se razvijata stopenjsko od povezovanja posameznih besed v povedi do tvorjenja preprostejših in kompleksnejših besedil. Nadgrajuje znanje iz 1. VIO.

Načrtovanje in izvedba: Učenec zna priklicati v spomin ustrezen niz fraz iz svojega repertoarja.

Nadomeščanje: S kazanjem zna izraziti, kaj misli.

Ob uporabi neustrezne besede iz svojega repertoarja zna z gestikulacijo pojasniti, kaj misli.

(Samo)nadzorovanje in (samo)popravljanje: Učenec zna popraviti svoje napake in spodrsrljaje, če se jih zaveda.

[1] (# [ftnref1](#)) Tvorbnne strategije

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Pri razvijanju tvorjenja je treba upoštevati, da to področje ni samostojno, temveč se razvija v soodvisnosti od sprejemanja, interakcije, posredovanja, raznojezične in medkulturne zmožnosti in sporazumevalnih jezikovnih zmožnosti.

Pri razvijanju zmožnosti tvorjenja učenec spoznava različne vrste besedil in prične razvijati digitalno kompetentnost. Učenec se ustno in pisno izraža v različnih besedilnih vrstah (1.1.1.1). Pri pripravi ustnih in pisnih besedil učenec razvija digitalno kompetentnost z uporabo podatkov, informacij in vsebin v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja (4.1.1.1). Učitelj se samostojno odloči, kako bo predstavil določeno digitalno kompetentnost in s katerimi dejavnostmi bo pomagal učencu, da jo razvije (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/qdfrqn> (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/qdfrqn>)). V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju učenec svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje (1.3.4.2), spoznava lastne interese, svoja močna in šibka področja (3.1.3.1), v procesu razvijanja zmožnosti pisnega izražanja v različnih besedilnih vrstah presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepoznava priložnosti za nadaljnje učenje (5.3.5.2). (1.1.1.1) (1.3.4.2) (3.1.3.1) (4.1.1.1) (5.3.5.2)

USTNO IZRAŽANJE

CILJI

Učenec:

○: razvija splošno ustno izražanje in uporablja strategije tvorjenja za tvorjenje besedil, ki so namenjena enemu ali več poslušalcem;

SC (1.1.1.1)

○: razvija in uporablja strategije tvorjenja. V procesu razvijanja strategij presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepoznava priložnosti za nadaljnje učenje.

SC (5.3.5.2)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARDI	STANDARDI
tvori preproste, mestoma nepovezane opise o ljudeh in krajih (osebni podatki, šola, družina, hobiji, prijatelji ...) ob iztočnicah.	ob iztočnicah tvori preproste opise in predstavitve o vsakodnevnih dejavnostih in znanih vsebinah, pri čemer po potrebi smiselno izrazi zaporedje dogodkov.

PISNO IZRAŽANJE

CILJI

Učenec:

O: razvija pisno izražanje. Piše krajša besedila, enostavne in vódene sestavke o obravnavanih temah (npr. o možni trajnostni prihodnosti);

SC (1.1.1.1 | 2.3.1.1)

O: spoznava in uporablja tvorbnne strategije za načrtovanje, izvedbo in (samo)popravljanje. V procesu razvijanja strategij presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.

SC (1.3.3.1 | 5.3.5.2)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARDI	STANDARDI
- s preprostimi frazami posreduje informacije o zanj pomembnih vsebinah (osebni podatki, kraj, čas, družina, prijatelji, šola ...) kot odziv na iztočnice/vprašanja; - ob iztočnici s preprostimi besedami in frazami tvori zapise. Doda nekaj elementov svoje domišljije v besedilo, ki ga piše.	- ob iztočnici tvori preprost opis na znano vsebino (osebe, mesta, živali, predmeti, kraji, šola ...) in pri tem uporablja enostavne stavke, povezane z osnovnimi, pretežno prirednimi vezniki; - ob iztočnici tvori domišljijske zapise o dejavnostih, ljudeh in krajih; pri tem uporablja osnovne, konkretne izraze ter preproste fraze in stavke.

INTERAKCIJA

OBVEZNO

OPIS TEME

Pri interakciji učenec razvija zmožnost neposrednega sporazumevanja med dvema ali več osebami, ustno, pisno in spletno. Pri tem razvija in uporablja interakcijske strategije, kot so prevzemanje vloge govorca (menjava vlog), sodelovanje v pogovoru ter preverjanje razumevanja. Osnovna značilnost interakcije je, da dve ali več oseb soustvarja pogovor/razgovor. Pri razvijanju interakcije je poudarjena raba jezika za komunikacijske namene, saj različne oblike interakcije odražajo življenjske situacije, v katerih osebe, ki so vanjo vključene, sprejemajo in tvorijo sporočila, izmenjujejo informacije, se pogajajo o pomenu (iščejo skupni pomen), dajejo in sprejemajo povratno informacijo, pri čemer uporabljajo različne komunikacijske strategije. Interakcija zajema tako sprejemanje kot tvorjenje in je več kot le seštevek obeh sogovornikov (ni le govorjenje drug mimo drugega, imata skupni interes).

Učenec ustno, pisno in spletno izmenja informacije s sogovornikom oz. sogovorniki (kratki dialogi, kratki pogovori o znanih temah, telefonski pogovori oz. videoklici) ter si dopisuje z drugimi (npr. napiše SMS, voščilnico, e-sporočilo, prijavo, izpolni enostaven obrazec). Predvidene naloge in dejavnosti so vódene, učenec pa se sporazumeva v živo, v pisni obliki ali s telefonom in drugimi napravami oziroma spletnimi aplikacijami.

Ob koncu 2. VIO se zna učenec sporazumevati v kratkih, preprostih in rutinskih opravilih, ki zahtevajo preprosto in neposredno ustno izmenjavo informacij o znanih temah in dejavnostih. Znajde se v zelo kratkih družabnih izmenjavah, čeprav včasih ne razume dovolj, da bi pogovor sam vzdrževal. V okviru pisne in spletne interakcije se zna vključiti v osnovno družbeno interakcijo, pri čemer izrazi, kako se počuti, kaj počne ali kaj potrebuje, in se na komentarje odzove z zahvalo, opravičilom ali odgovori na vprašanja.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Pri razvijanju interakcije je treba upoštevati, da to področje ni samostojno, temveč se razvija v soodvisnosti od sprejemanja, tvorjenja, posredovanja, raznojezične in medkulturne zmožnosti in sporazumevalnih jezikovnih zmožnosti.

USTNA INTERAKCIJA

CILJI

Učenec:

O: razvija zmožnost ustne izmenjave informacij v enostavnih vsakodnevni situacijah, ob tem uporablja in razvija strategije ustne interakcije za sodelovanje z različnimi posamezniki in skupinami;

SC (5.3.4.1)

O: razvija ustno interakcijo za osnovno sodelovanje v različnih poznanih, predvidljivih situacijah, ki se nanašajo na njegove neposredne potrebe in vsakdanje izkušnje. Pri tem razvija ključne osnovne strategije in spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije;

SC (3.3.2.1)

I: se sporazumeva v drugem jeziku v vsakdanjih okoliščinah tudi izven učilnice, npr. na strokovni ekskurziji ali pri sodelovanju v mednarodnem projektu. S sogovorci aktivno uporablja pri pouku pridobljeno znanje v novih avtentičnih situacijah.

SC (5.3.5.3)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARDI	STANDARDI
- v enostavnih vsakodnevni situacijah, podprtih z nebesedno komunikacijo, se ustrezno odzove na jasno in neposredno sporočilo tudi s kretnjami; - z znanimi in naučenimi jezikovnimi izrazi sprašuje o osnovnih informacijah, tvori enostavne informacije o zelo znanih temah.	- v enostavnih vsakodnevni situacijah se ustrezno odzove na jasno in neposredno sporočilo; - z ustaljenimi jezikovnimi izrazi sprašuje, odgovarja, izmenjuje misli in informacije o zelo znanih temah.

PISNA INTERAKCIJA

CILJI

Učenec:

○: razvija zmožnost oblikovanja in izmenjevanja preprostih sporočil. Ob tem razvija osebno prožnost in ustvarjalnost;

SC (3.1.4.1)

○: razvija in uporablja preproste interakcijske strategije: sodeluje pri interakciji in zna prositi za pojasnilo. Po potrebi uporablja jezikovne vire in digitalno tehnologijo (slovar, črkovalnik, prevajalnik, brskalnik in vzorčno besedilo).

SC (4.1.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARDI	STANDARDI
- z rabo slikovnega slovarja ali spletnega prevajalnika tvori enostavna sporočila v obliki niza zelo kratkih stavkov (osebni podatki); - pisno se na kratko zahvali, opraviči, vošči (vljudnostne fraze v vsakdanjih situacijah, npr. rojstni dnevi ...).	- pisno posreduje in sprejema osnovne osebne informacije (osebni podatki – osebna izkaznica, obrazec); - pisno se zahvali, opraviči, vošči, izrazi strinjanje ali nestrinjanje (vljudnostne fraze v vsakdanjih situacijah, npr. rojstni dnevi ...).

SPLETNA INTERAKCIJA

CILJI

Učenec:

○: z interakcijskimi strategijami razvija zmožnost sporazumevanja v različnih spletnih okoljih, s spletnimi prevajalniki in spletnimi orodji soustvarja vsebine z drugimi učenci in učitelji;

SC (4.2.5.1)

○: za sodelovanje v ustni komunikaciji na daljavo razvija specifični jezikovni repertoar in strategije spletnega sporazumevanja/interakcije (npr. našteje dejanja, potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti).

SC (2.3.1.2)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

standardi znanja niso določeni.

POSREDOVANJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Pri posredovalnih dejavnostih učenec ne izraža lastnih pomenov, temveč preprosto nastopa kot posrednik med sogovorcema kot tisti, ki gradi mostove in pomaga oblikovati ali prenesti pomen, včasih v okviru enega jezika, včasih iz enega jezika v drugega (medjezikovno posredovanje). Poudarek je na vlogi jezika v procesih, kot so oblikovanje prostora in pogojev za sporazumevanje in/ali učenje, sodelovanje za oblikovanje novega pomena, spodbujanje drugih k oblikovanju ali razumevanju novega pomena in natančnost pri prenašanju novih informacij.

Učenec s posredovanjem pomaga ljudem razumeti informacije, ki so zaradi jezikovnih, kulturnih ali drugih razlogov težko razumljive. Pojasnjuje, prenaša pomen in premošča komunikacijske vrzeli, s čimer omogoči sporazumevanje in sodelovanje.

Posredovanje lahko poteka znotraj enega jezika, med različnimi jeziki (medjezikovno posredovanje) ali med različnimi načini sporazumevanja (npr. iz govornega v znakovni jezik). Pri pouku drugega jezika (italijanščine) učenci večinoma posredujejo iz drugega jezika v učni jezik (npr. povzemanje besedil), na višjih ravneh pa tudi iz učnega jezika v drugi jezik ali med različnimi jeziki (npr. iz italijanščine v angleščino). Učenci se učijo tudi posredovanja znotraj drugega jezika, kjer povzemajo, pojasnjujejo in razlagajo besedila v drugem jeziku.

Učenec pri posredovanju uporablja strategije, kot so prilagajanje jezika in poenostavitev besedila. Ob koncu 2. VIO zna učenec posredovati preproste informacije iz enostavnih, jasnih in dobro strukturiranih besedil o znanih, zanimivih ali aktualnih temah, včasih ima težave zaradi omejenega besedišča.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Posredovati znajo glavne točke iz kratkih, preprostih pogovorov ali besedil o vsakdanjih temah, ki jih trenutno zadevajo, če so tvorjeni zelo jasno v preprostem jeziku. K interakciji lahko učenci prispevajo, če drugi govorijo počasi in jim kdo pomaga, da sodelujejo in izražajo svoje enostavne predloge. Posredovati znajo pomembne informacije iz jasno strukturiranih kratkih, preprostih informativnih besedil, če se ta nanašajo na konkretne, znane teme in so oblikovana v zelo preprostem vsakdanjem jeziku.

POSREDOVANJE

CILJI

Učenec:

○: razvija zmožnost jezikovnega posredovanja pri sporazumevanju, tako da posreduje bistvo povedanega v okviru preprostega govornega besedila;

SC (1.1.3.2 | 1.1.5.1)

○: razvija zmožnost jezikovnega posredovanja besedila, s tem da posreduje sogovorniku ključne besede, specifične informacije, glavno misel iz kratkega, preprostega besedila;

○: razvija strategije za posredovanje besedila, konceptov (razumevanje in prenašanje) in sporazumevanja s povzemanjem, iskanjem ključnih in specifičnih informacij, poenostavljanjem in sodelovanjem v skupini. Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami. Morebitne spore rešuje konstruktivno in po potrebi sklepa kompromise;

SC (5.3.4.1 | 5.3.4.2)

○: razvija zmožnost izražanja osebne odziva na ustvarjalna besedila, tako da izrazi svoj odziv, izraža čustva in misli o besedilu, preprosto pojasni, zakaj se mu je besedilo zdelo zanimivo. Intuitivno ali zavestno vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega.

SC (1.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

standardi znanja niso določeni.

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST

OBVEZNO

OPIS TEME

Učenec v 2. VIO nadaljuje z razvijanjem raznojezične in medkulturne zmožnosti, ki jo je pridobil v 1. VIO. Cilj učenja italijanščine kot drugega jezika je postati govorec jezika manjšine, ki je na NMO[1] ([#ftn1](#)) slovenske Istre in govorec več jezikov in hkrati posrednik med več kulturami.

Raznojezičnost je zmožnost posameznika, da se sporazumeva v več jezikih ter izraža naklonjenost in spoštovanje do različnih jezikov in predvsem jezika manjšine, s katero sobiva na NMO. Raznojezičnost vključuje vse jezike, ki jih posameznik zna in uporablja vključno z maternim jezikom in drugimi jezikovnimi različicami.

Medkulturnost je pri učenju italijanščine neločljivo povezana s spoznavanjem drugih jezikovnih sistemov in kultur. Učenec se ozavešča o lastnem jeziku in kulturi, kako se oblikujeta, kaj jima je skupno in kaj je kulturno pogojeno. Uči se strpnosti in spoštovanja do ljudi, ki pripadajo manjšini, in do ljudi iz različnih jezikovnih in kulturnih skupnosti ter ceni bogastvo jezikovne in kulturne raznolikosti v svojem okolju in širše.

Učenec razvija zavedanje in spoštovanje do lastne, italijanske in drugih kultur. Spoznava dvojezično območje slovenske Istre ob pomoči učitelja in pripadnikov italijanske narodne skupnosti. Aktivno spoznava italijanščino kot drugi jezik in jo sprejema kot vrednoto. Spoznava specifike dvojezičnega območja, vplive nebesedne komunikacije ter razvija zmožnost sočutja in empatije.

Raznojezična in medkulturna zmožnost je sposobnost uporabljati jezik za sporazumevanje in sodelovanje v medkulturni interakciji, kjer ima posameznik znanje različnih jezikov in izkušnje z različnimi kulturami. Ključen je večjezikovni pristop, kjer učitelj pri poučevanju povezuje učni jezik, materni jezik učenca in druge jezike ter nejezikovne predmete. Učitelj izhaja iz obstoječega znanja jezikov in kultur učencev ter vključuje čim več jezikov in kultur v pouk, s čimer daje zgled raznojezičnega in medkulturnega govorca.

[1] ([#ftnref1](#)) narodno mešanem območju slovenske Istre

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST

CILJI

Učenec:

○: razvija zavest o različnosti jezikov in kultur s spoznavanjem drugega jezika ter s primerjanjem z maternim jezikom, drugim jezikom in drugimi tujimi jeziki, ki se jih uči v šoli;

SC (1.1.3.2)

○: razvija zavedanje in spoštovanje do lastne kulture, italijanske kulture in drugih kultur. Spoznava raznolikosti skupin in kulturne razlike ter se zaveda vpliva lastnega jezika in kulture na posameznikovo doživljanje sveta. Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti in sočutja.

SC (1.2.1.3 | 1.2.1.4 | 2.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

standardi znanja niso določeni.

SPORAZUMEVALNE JEZIKOVNE ZMOŽNOSTI

OBVEZNO

OPIS TEME

Sporazumevalne jezikovne zmožnosti vključujejo jezikovno, sociolingvistično in pragmatično zmožnost. Te zmožnosti prečijo vse sporazumevalne teme, kot so sprejemanje, tvorjenje, interakcija, posredovanje, raznojezičnost in medkulturnost. **Jezikovna zmožnost** vključuje znanje slovnice, besedišča, izgovarjave in pravopisa. Poudarja splošni jezikovni razpon, ki zajema oblikoslovne in skladenjske prvine ter obseg besedišča. Nadzoruje slovnično pravilnost, fonološki in pravopisni nadzor. **Sociolingvistična** zmožnost pomeni zmožnost ustrezne rabe jezika v različnih družbenih situacijah. Omogoča prilagajanje jezika družbenim okoliščinam in kontekstu. **Pragmatična zmožnost** vključuje poznavanje načel jezikovne rabe, ki omogočajo organizacijo in strukturiranje sporočil. Omogoča učinkovito izvajanje sporazumevalnih funkcij in prilagajanje jezika novim situacijam. Poudarja koherentnost in kohezivnost besedil, tekočnost izražanja ter sposobnost menjave vlog v interakciji. Te zmožnosti se med seboj prepletajo in dopolnjujejo, kar omogoča celovito in učinkovito sporazumevanje v različnih jezikovnih in kulturnih kontekstih. Pomembno je upoštevati, da so posameznikove sporazumevalne zmožnosti pogosto bogatejše v procesih sprejemanja kot tvorjenja besedil.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Sporazumevalne jezikovne zmožnosti se pri pouku ne razvijajo izolirano. Zato so tu opredeljeni standardi vedno del standardov ali opisnih kriterijev vrednotenja drugih zmožnostih.

V okviru **jezikovne zmožnosti** so standardi opredeljeni za

- » besedišče,
- » slovnično pravilnost,
- » izgovarjavo,
- » pravopis.

V okviru **pragmatične zmožnosti** so standardi opredeljeni za

- » razvijanje teme,
- » vsebinsko natančnost,
- » koherentnost in kohezivnost,
- » tekočnost,

» menjavo vlog in načela sodelovanja.

Sociolingvistična zmožnost je opredeljena kot en standard za rabo jezika v različnih družbenih okoliščinah.

JEZIKOVNA ZMOŽNOST

CILJI

Učenec:

○: razvija slovnično pravilno, ustrezno in pravopisno pravilno sporazumevanje. Zaveda se podobnosti in razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd.;

SC (1.1.3.1 | 1.1.3.2)

○: širi in pogloblja besedišče, s katerim izraža in uresničuje osnovne sporazumevalne potrebe;

○: razvija pomensko ustrezno in razumljivo izgovarjavo, intonacijo, stavčni poudarek in besedni naglas.

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARDI	STANDARDI
• uporablja preproste slovnične strukture iz obravnavanega nabora. Čeprav dela napake, je sporočilo še razumljivo; • uporablja osnovno besedišče, povezano z obravnavanimi situacijami, splošnimi in drugimi predmetnimi vsebinami. Besedišče je pomensko večinoma ustrezno rabljeno; • pravilno uporablja stavčne poudarke in intonacijo v obravnavanih situacijah. Izgovarjava znanih besed je razumljiva, čeprav je opazen vpliv maternega in dodatnih jezikov na izgovarjavo, poudarek, ritem in intonacijo; • dokaj pravilno postavlja osnovna ločila. Zapisano vsebuje pomanjkljivosti, kot so nepravilen zapis in druge napake.	• razmeroma pravilno uporablja pogosto rabljene strukture, povezane z dokaj predvidljivimi situacijami. Dela manjše napake, vendar je jasno, kaj želi izraziti; • pravilno uporablja besedišče, povezano z znanimi, splošnimi in drugimi predmetnimi vsebinami ter vsakdanjimi situacijami. Besedilo je pomensko ustrezno rabljeno; • pravilno uporablja intonacijo, stavčni poudarek in besedni naglas, pri čemer se lahko zazna vpliv drugih jezikov, kar pa ne otežuje razumevanja sporočila. Izgovarjava je na splošno razumljiva; • v povedi večinoma pravilno postavlja osnovna ločila. Zapisano vsebuje občasno pomanjkljivosti, kot so nepravilen zapis in druge napake.

SOCIOLINGVISTIČNA ZMOŽNOST

CILJI

Učenec:

○: razvija zmožnost ustrezne rabe jezika za vzpostavitev družabnih stikov.

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

Minimalni standard	Standard
vzpostavi osnovne družbene stike z najpreprostejšimi vsakdanjimi vljudnostnimi frazami (npr. pozdrav ob prihodu in odhodu, predstavitev, vljudnostni izrazi prosim, hvala, oprostite).	obvlada zelo kratke družbene izmenjave, uporablja vsakdanje vljudne pozdrave in nagovore. Povabi, predlaga, se opraviči in se na to odzove.

PRAGMATIČNA ZMOŽNOST

CILJI

Učenec:

- : razvija sposobnost prilagajanja naučenega jezika novim situacijam in izražanja misli na različne načine (prožnost);
- : razvija sposobnost prevzemanja pobude v pogovoru (menjava vlog), sposobnost razvijanje teme in širjenje besedila ter osvetljevanja pomembnih točk;
- : razvija sposobnost povezovanja besed in stavkov (koherentnost in kohezivnost), se zaveda in uporablja načela organizacije besedila, logičnega razvoja in sosledja idej;
- : razvija sposobnost natančnega sporočanja željenih podatkov in informacij (vsebinska natančnost), sposobnost vzdrževanja daljše produkcije ali pogovora ter zmožnost spontanega izražanja (tekočnost).

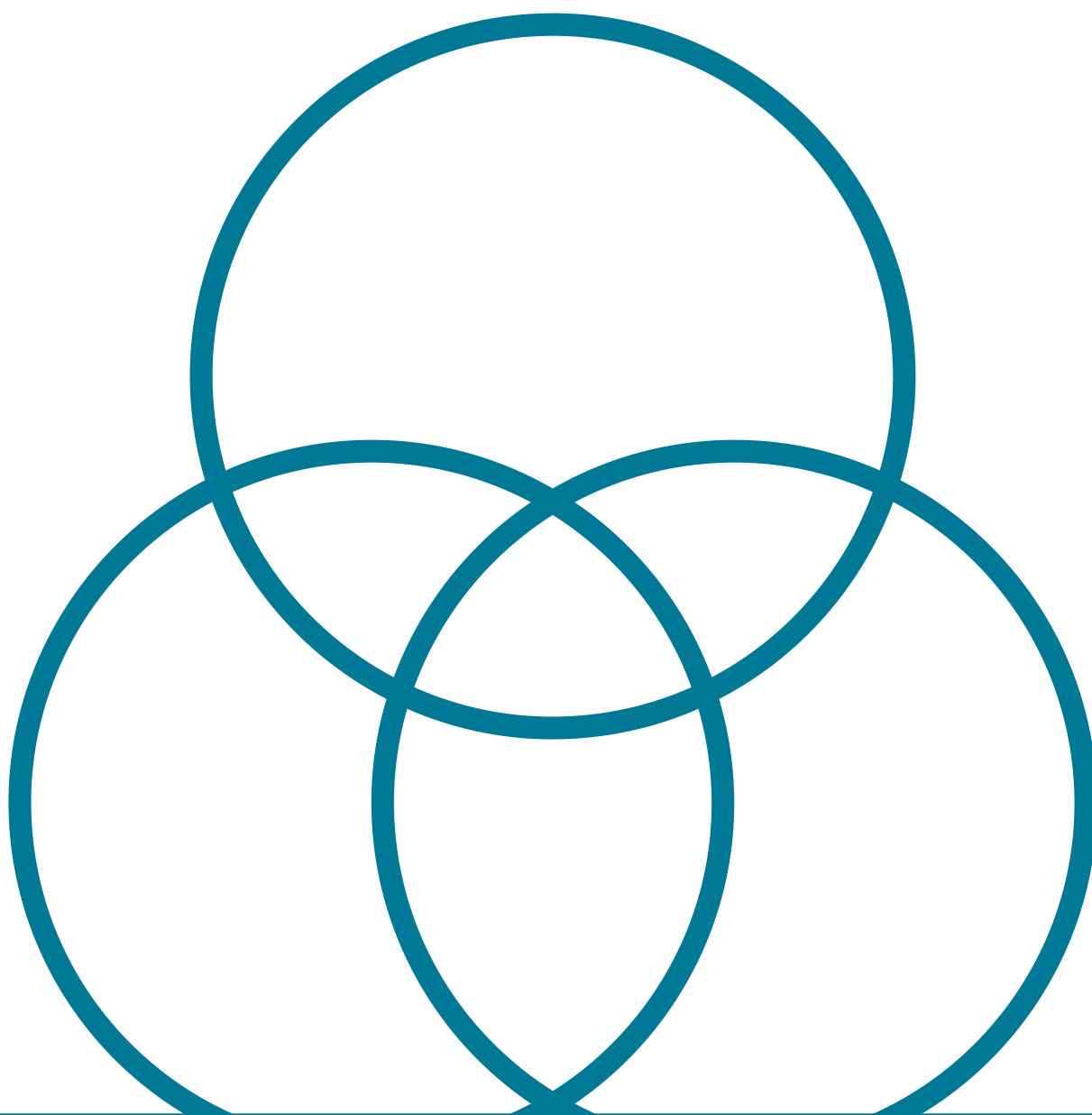
STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARDI	STANDARDI
• preproste fraze prilagaja konkretnim okoliščinam; • z rabo preprostega seznama iztočnic pripoveduje ali kaj opiše, pri čemer navede primer; • v preprosti in neposredni izmenjavi sporoči tisto, kar želi povedati, tudi če ima omejeno količino podatkov; • izraža se tekoče, tako da lahko vzdržuje kratke izmenjave, čeprav še išče ustrezne izraze.	• izražanje prilagaja vsakdanjim situacijam; • izraža se precej tekoče, da lahko tvori daljše besedilo, četudi z očitnimi premori; • v preprosti in neposredni izmenjavi sporoči tisto, kar želi povedati, tudi če ima omejeno količino podatkov; • izraža se precej tekoče, da lahko tvori daljše besedilo, četudi z očitnimi premori.

ITALIJANŠČINA KOT DRUGI JEZIK

TRETJE VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO OBDOBJE

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

SPREJEMANJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Učenec pri razumevanju ustnega izražanja kot poslušalec sprejema in procesira govorno besedilo, v živo ali posneto, ki ga tvori ena ali več oseb. Pri bralnem razumevanju kot bralec sprejema in procesira pisna besedila. Uporabljeni besedila so avtentična, umetnostna ali neumetnostna, in izbrana glede na možne medpredmetne povezave. Pri razumevanju avdiovizualnega gradiva učenec gleda in posluša avtentične audio in video posnetke ter uporablja multimedije s sinhronizacijo, italijanskimi podnapisi ali brez njih.

Na začetku 3. VIO ima učenec pridobljeno raven sprejemanja besedil A1/A2. Z razvijanjem razumevanja ustnega izražanja, bralnega razumevanja in strategij sprejemanja[1] ([# ftn1](#)) nadaljuje v 3. VIO.

Ob koncu 3. VIO zna učenec pri italijanščini kot drugem jeziku pri sprejemanju besedil (krajših, lahko tudi daljših) besedila razumeti globalno, iz njih izluščiti bistvo, poiskati določene informacije in slediti dogajanju. Besedila vsebujejo konkretno, znano vsebino, v katerih so izražena tudi mnenja.

Pri razvijanju sprejemniških strategij se vsebinsko omejimo na vsebine, navedene v priponki v razdelku **Didaktična priporočila**.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Sprejemanje ni samostojna tema, temveč se razvija v soodvisnosti od tvorjenja, interakcije, posredovanja, raznojezične in medkulturne zmožnosti in sporazumevalnih jezikovnih zmožnosti.

Učitelj naj učencem ponudi raznolika in avtentična besedila, prilagojena njihovi ravni znanja. Vsebina teh besedil naj bo splošna in učencem blizu (vsakdanje življenje in znano okolje). Učitelj omogoča učencem čim večji jezikovni vnos ob pomoči besedil, gradiv in z uporabo drugega jezika kot sredstva komunikacije v razredu (npr. gibalne dejavnosti se izvajajo z navodili v italijanščini (3.2.1.3). Učenci istočasno razvijajo in uporabljajo strategije sprejemanja in razvijajo spretnost aktivnega poslušanja (3.3.2.1), intuitivno ali zavestno vzpostavljajo odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja (1.3.1.1). Z izbiro pravih gradiv učitelj lahko spodbuja, da učenci pričnejo z raziskovanjem in spoznavanjem italijanske kulture in umetnosti (1.3.3.1). S sprejemanjem raznolikih gradiv učenci gradijo odgovoren odnos do naravnih sistemov (2.13.1).

Strategije sprejemanja vključujejo prepoznavanje sporočilnih signalov in sklepanje, kot so:

- » uporaba ilustracij, oblikovanosti, naslovov, podnaslovov, položaja v besedilu,
- » sklepanje iz sobesedila in okoliščin (učenci sklepajo o pomenu neznane besede iz preprostega sobesedila),
- » uporaba jezikovnih opor od številke do lastnih imen, od besednih korenov, predpon do obrazil, časovnih in logičnih povezovalcev,

- » uporaba avdiovizualnih opor (učenci sklepajo o pomenu neznane besede, besednih zvez oziroma situacije na podlagi vidnega in slišnega v videoposnetku).

Pri izboru besedil za sprejemanje upoštevamo, da so besedila:

- » avtentična s prilagoditvami glede jezikovnega znanja in poznavanja vsebine,
- » po dolžini in zahtevnosti prilagojena ravni izobraževanja,
- » z znano vsebino,
- » z vsebino, uporabno za učence,
- » z osnovnim besediščem, ki vsebuje osnovne jezikovne strukture za predvideno raven.

Na ta način učenci razvijajo sprejemanje besedil in se učijo analizirati in vrednotiti vsebino besedil.

SC (3.2.1.3) SC (3.3.2.1) SC (1.3.1.1) SC (1.3.3.1) SC (2.1.3.1)

RAZUMEVANJE USTNEGA IZRAŽANJA IN AVDIOVIZUALNEGA GRADIVA

CILJI

Učenec:

O: v vlogi aktivnega poslušalca/gledalca razvija in nadgrajuje razumevanje govornih besedil in avdiovizualnega gradiva o znanih temah, sprejema informacije (npr. o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe);

SC (3.3.2.1 | 2.2.2.1)

O: razvija strategije besednega in nebesednega sporazumevanja z uporabo različnih vrst in namenov poslušanja/gledanja besedil in avdiovizualnega gradiva. Pri razumevanju besedil si pomaga s sobesedilom, jezikovnimi in nejezikovnimi oporami. Išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih in izboljšuje osebne strategije iskanja. Avdiovizualno gradivo analiza, primerja in vrednoti njegovo verodostojnost ter zanesljivost.

SC (4.1.1.1 | 4.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARDI	STANDARDI
Učenec v večinoma krajših, prilagojenih besedilih z znano vsebino: • sledi preprostim navodilom, vezanih na vsakodnevne dejavnosti; • izlušči glavno misel besedila; • občasno prepozna jasno izražena dejstva in mnenja; • prepozna namen govorcev; • občasno prepozna jasno nakazano časovno zaporedje dogodkov.	Učenec v krajših (občasno daljših) besedilih z znano vsebino: • sledi navodilom za rutinska opravila, vsakodnevne dejavnosti; • izlušči glavno misel in glavne poudarke besedila; • prepozna jasno izražena dejstva in mnenja, (razloge za strinjanje ali nestrinjanje v poslušalni razpravi in argumente za ali proti); • prepozna stališča in namen govorcev; • prepozna časovno zaporedje dogodkov.

BRALNO RAZUMEVANJE

CILJI

Učenec:

○: razvija zmožnost globalnega in podrobnega razumevanja (iskanje specifičnih podatkov) avtentičnih, umetnostnih ali neumetnostnih besedil z znanimi ali neznanimi temami, ob čemer razvija tudi bralne strategije, si pomaga z različnimi viri, klasičnimi pripomočki, podatki, informacijami in vsebinami v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja;

SC (1.1.4.1 | 1.3.2.1 | 4.1.1.1)

○: razvija zmožnost globalnega in podrobnega razumevanja (iskanje specifičnih podatkov), ob čemer razvija tudi bralne strategije, ohranja in razvija motivacijo za branje raznolikih besedil v italijanskem jeziku, jih razume in analizira. Raziskuje in spozna kulturo in umetnost;

SC (1.3.2.1)

○: ob branju besedil gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov.

SC (2.1.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARDI ZNANJA	STANDARDI ZNANJA
razume kratka in preprosta besedila, vezana na vsakodnevne dejavnosti, tako da: - ob usmerjanju učitelja iz sobesedila sklepa o pomeni nekaterih neznanih besed (vezane na vsakodnevne dejavnosti); - izlušči glavno sporočilo besedila; - izlušči osnovne podatke/informacije, povezane z njegovim vsakdanjikom ob podpori vizualnega gradiva; - v preprostejših besedilih prepozna jasno izražena dejstva in mnenja ter jasno nakazano časovno zaporedje dogodkov.	razume krajša in daljša, preprosta in občasno kompleksnejša besedila, tako da: - iz sobesedila sklepa o pomenu večine neznanih besed; - izlušči glavno sporočilo in namen besedila; - razbere splošne informacije in specifične podatke (npr. osebe, kraj in čas dogajanja ...); - razume krajša in daljša, preprosta in občasno kompleksnejša besedila; - ob vprašanjih/iztočnicah poda lastno mnenje o prebranem besedilu.

TVORJENJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Pri tvorjenju učenec v 3. VIO nadaljuje z razvijanjem zmožnosti ustnega in pisnega izražanja ter strategij tvorjenja, ki jih je pridobil v 2. VIO.

Učenec svojo govorno zmožnost razvija pri glasnem branju, poročanju, opisovanju, razlaganju, pripovedovanju, igri vlog, spontanem govorjenju, izražanju stališč. Učenčeva pisna zmožnost se kaže pri tvorjenju raznovrstnih besedilnih vrst (opisovalnih, pripovedovalnih, razlagalnih, obveščevalnih, utemeljevalnih). Obe vrsti izražanja se razvijata stopenjsko od povezovanja posameznih besed v povedi in od tvorjenja preprostejših do kompleksnejših besedil.

Ob koncu 3. VIO zna učenec pri italijanščini kot drugem jeziku ustno in pisno tvoriti raznovrstna povezana besedila o obravnavanih temah. Besedila vsebujejo tudi navedene prednosti in slabosti ter učenčevo mnenje. So večinoma razumljiva z zadostnim obsegom besedišča, strukturirana in koherentna.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Področje tvorjenja ni samostojno, razvija se v soodvisnosti od sprejemanja, interakcije, posredovanja, raznojezične in medkulturne zmožnosti in sporazumevalnih jezikovnih zmožnosti.

Pri razvijanju zmožnosti tvorjenja učenec spoznava različne vrste besedil in istočasno razvija digitalno kompetentnost. Učenec se ustno in pisno izraža v različnih besedilnih vrstah (1.1.1.1). Pri pripravi ustnih in pisnih besedil učenec razvija digitalno kompetentnost z uporabo podatkov, informacij in vsebin v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja (4.1.1.1 (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/qdfrqg>)). Spletna gradiva predhodno analizira, primerja in vrednoti njihovo verodostojnost in zanesljivost (4.1.2.1 (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/f215v89>)). Učitelj se samostojno odloči, kako bo predstavil določeno digitalno kompetentnost in s katerimi dejavnostmi bo pomagal učencem, da jo razvijejo (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/qdfrqg>). Učenec v varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje (1.3.4.2), spoznava lastne interese, svoja močna in šibka področja (3.1.3.1), v procesu razvijanja zmožnosti pisnega izražanja v različnih besedilnih vrstah presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepoznava priložnosti za nadaljnje učenje (5.3.5.2). Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti (1.3.1.1) in razvija osebno prožnost, radovednost in ustvarjalnost. ^{SC}(1.1.1.1) ^{SC}(1.3.4.2) ^{SC}(1.3.1.1) ^{SC}(3.1.3.1) ^{SC}(3.1.4.1) ^{SC}(4.1.1.1) ^{SC}(4.1.2.1) ^{SC}(5.3.5.2)

USTNO IZRAŽANJE

CILJI

Učenec:

O: razvija splošno ustno izražanje in zmožnost nastopanja (tudi ob multimedijški podpori), pri tem pa nadgrajuje in uporablja strategije tvorjenja. V procesu razvijanja strategij presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepoznava priložnosti za nadaljnje učenje.

SC (1.1.1.1 | 1.1.2.2 | 5.3.5.2)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARDI	STANDARDI
• tvori preproste, večinoma krajše opise o ljudeh in krajih (osebni podatki, šola, družina, hobiji, prijatelji ...); • na kratko predstavi obravnavano temo ob multimedijški ali drugi podpori, kljub napakam je predstavitev še razumljiva; • odgovori na preprosta vprašanja, povezana s predstavitvijo; • obnovi kratko besedilo in predstavi izbrane osebe in dogajanje.	• z daljšimi in občasno kompleksnejšimi povedmi tvori razmeroma natančne in podrobne strukturirane opise; • razmeroma jasno, tekoče in (neposredno) predstavi različne obravnavane teme ter razloži in utemelji svoje mnenje, stališča, načrte in dejanja; • odgovori na vprašanja, ki sledijo predstavitvi; • pripoveduje zgodbo ali povzame vsebino besedila.

PISNO IZRAŽANJE

CILJI

Učenec:

○: razvija splošno pisno izražanje, tako da tvori besedilo iz osebnega, javnega ali izobraževalnega tematskega področja, ki je namenjeno enemu ali več naslovnikom;

SC (1.1.1.1)

○: razvija ustvarjalno pisanje in ob tem osebno prožnost, razvojno miselno naravnost in ustvarjalnost;

SC (3.1.4.1)

○: uporablja tvorbenne strategije za načrtovanje, izvedbo in popravljanje. V procesu razvijanja strategij presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepoznava priložnosti za nadaljnje učenje. Za pripravo pisno tvorjenih besedil vrednoti verodostojnost in zanesljivost digitalnih vsebin in virov;

SC (4.1.2.1 | 5.3.5.2)

○: tvori kratek sestavek o mogoči in želeni trajnostni prihodnosti (npr. s kratkimi ustvarjalnimi promocijami, vezanimi na okolje, gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov).

SC (2.1.3.1 | 2.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARDI	STANDARDI
- tvori preprosto besedilo na podlagi danega vzorca, navodil, iztočnic (osebni podatki, kraj, čas, družina, prijatelji, šola ...); - sestavi kratko zgodbo ali opis ob pomoči iztočnic, danega besedilnega vzorca, navodil ...	- tvori preprosto besedilo (zgodbo, opis, napotke, navodilo ...) na znano temo z enostavnimi stavki, povezanimi z osnovnimi vezniki. Napiše kratko pismo, sporočilo, vabilo, odgovor na vabilo; - tvori kratke, domišljijske zapise o dejavnostih, ljudeh in krajih, kar se lahko nanaša na preteklost, sedanjost ali prihodnost.

INTERAKCIJA

OBVEZNO

OPIS TEME

Interakcija poteka med dvema ali več osebami, ki soustvarjajo ustno ali pisno besedilo. Vključuje preprosta in rutinska opravila, ki zahtevajo neposredno izmenjavo informacij o znanih in vsakdanjih temah. Interakcijo odražajo različne življenjske situacije, kot so kratki dialogi, pogovori o znanih temah, telefonski pogovori ali videoklici, in pridobivanje storitev in dobrin. V teh situacijah učenci izmenjujejo informacije, pri čemer uporabljajo različne komunikacijske strategije tako za sprejemanje kot tudi tvorjenje besedil.

Učenec se sporazumeva ustno, pisno ali po spletnih aplikacijah, kot so družabna omrežja, e-mail, SMS in MMS. V temo je vključen tudi razvoj skupnih ciljev s področja jezika, državljanstva, kulture in umetnosti, podjetnosti in digitalne kompetentnosti ter zdravja in dobrobiti. Uresničevanje teh ciljev je razloženo v didaktičnih priporočilih za temo in posamezne skupine ciljev. Interakcija zajema tri skupine ciljev: ustno, pisno in spletno interakcijo.

Učenec ustno, pisno in spletno izmenja informacije s sogovornikom ali sogovorniki, sodeluje v kratkih dialogih, pogovorih o znanih temah, telefonskih pogovorih ali videoklicih, pridobiva storitve in dobrine ter si dopisuje z drugimi (npr. napiše SMS, voščilnico, e-sporočilo, prijavo, izpolni obrazec za zasebne ali uradne namene). Ob koncu 3. VIO se učenec zna sporazumevati v preprostih in rutinskih opravilih, ki zahtevajo preprosto in neposredno ustno izmenjavo informacij o znanih temah in dejavnostih. Znajde se v zelo kratkih družabnih izmenjavah, čeprav po navadi ne razume dovolj, da bi pogovor sam vzdrževal. V okviru pisne in spletne interakcije se zna vključiti v osnovno družbeno interakcijo, pri čemer izrazi, kako se počuti, kaj počne ali kaj potrebuje, in se na komentarje odzove z zahvalo, opravičilom ali odgovori na vprašanja.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Pri razvijanju interakcije je treba upoštevati, da to področje ni samostojno, temveč se razvija v soodvisnosti od sprejemanja, tvorjenja, posredovanja, raznojezične in medkulturne zmožnosti in sporazumevalnih jezikovnih zmožnosti.

USTNA INTERAKCIJA

CILJI

Učenec:

O: razvija zmožnost ustne izmenjave informacij v enostavnih vsakodnevnih situacijah, ob tem uporablja in razvija strategije ustne interakcije za sodelovanje z različnimi posamezniki in skupinami, strategije in spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije;

SC (3.3.2.1 | 5.3.4.1)

I: se sporazumeva v drugem jeziku v vsakdanjih okoliščinah tudi izven učilnice, npr. na strokovni ekskurziji ali pri sodelovanju v mednarodnem projektu. S sogovorniki aktivno uporablja pri pouku pridobljeno znanje v novih avtentičnih situacijah.

SC (5.3.5.3)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARDI	STANDARDI
- s kratkimi odgovori se odzove na izmenjave informacij, ki so večkrat ponovljene. Pomaga si z nebesednim sporočanjem; - na podlagi razumevanja osnovnih informacij v pogovoru se na kratko odzove, postavlja vprašanja in nanje odgovarja s kratkimi odgovori, sledi enostavnim napotkom in začne, vzdržuje in konča preprost pogovor; - z okrnjenim naborom izrazov zna izmenjati mnenje.	- ustrezno se odzove, ko je neposredno naslovljen, razume vsakdanje vsebine; - na podlagi razumevanja glavnih informacij v pogovoru zastavlja vprašanja in odgovarja nanje, se odzove na pobude drugih, sledi napotkom, začne, vzdržuje in konča pogovor; - z naborom izrazov zna izmenjati mnenje.

PISNA INTERAKCIJA

CILJI

Učenec:

O: razvija zmožnost oblikovanja in izmenjave preprostih sporočil ter izpolnjevanja običajnih obrazcev. Ob tem razvija osebno prožnost in ustvarjalnost;

SC (3.1.4.1)

O: razvija in uporablja interakcijske strategije in razvija strategije spletnega sporazumevanja/interakcije, pri čemer nadgrajuje uporabo spletnih orodij, ki mu omogočajo interakcijo in soustvarjanje skupne vsebine z drugimi učenci in učitelji. Po potrebi uporablja jezikovne vire in digitalno tehnologijo (slovar, črkovalnik, prevajalnik, brskalnik in vzorčno besedilo). Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem in pravilom, ki veljajo v določeni skupini.

SC (4.1.1.1 | 4.2.5.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARDI	STANDARDI
• tvori in izmenjuje enostavna sporočila za različne namene; • v predvidljivih situacijah posreduje in sprašuje za dodatne informacije. Pri tem uporablja različne ustaljene vzorce.	• tvori in izmenjuje sporočila za različne namene; • pisno se zahvali, opraviči, vošči, izrazi strinjanje ali nestrinjanje ter poroča o osebnih občutkih, dogodkih in doživetjih. Pri tem uporablja širši nabor ustaljenih vzorcev.

SPLETNA INTERAKCIJA

CILJI

Učenec:

○: z interakcijskimi strategijami razvija zmožnost sporazumevanja v različnih spletnih okoljih s spletnimi prevajalniki in spletnimi orodji, soustvarja vsebine z drugimi učenci in učitelji;

SC (4.2.1.1 | 4.2.5.1)

○: za sodelovanje v ustni komunikaciji na daljavo razvija specifični jezikovni repertoar in strategije spletnega sporazumevanja/interakcije (kot npr. v interakciji s sošolci prepozna in povzema dejanja, potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti).

SC (2.3.1.2)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

standardi znanja niso določeni.

POSREDOVANJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Pri posredovalnih dejavnostih učenec ne izraža lastnih pomenov, temveč preprosto nastopa kot posrednik med sogovorcema, ki gradi mostove in pomaga oblikovati ali prenesti pomen včasih v okviru enega jezika, včasih iz enega jezika v drugega (medjezikovno posredovanje). Poudarek je na vlogi jezika v procesih, kot so oblikovanje prostora in pogojev za sporazumevanje in/ali učenje, sodelovanje za oblikovanje novega pomena, spodbujanje drugih k oblikovanju ali razumevanju novega pomena in prenašanje novih informacij v ustrezni obliki.

Učenec pri posredovanju pomaga ljudem razumeti informacije, ki so zaradi jezikovnih, kulturnih ali drugih razlogov težko razumljive. Učenec pojasnjuje, prenaša pomen in premošča komunikacijske vrzeli, da omogoči sporazumevanje in sodelovanje.

Posredovanje lahko poteka znotraj enega jezika, med različnimi jeziki (medjezikovno posredovanje) ali med različnimi načini sporazumevanja (npr. iz govornega v znakovni jezik). Pri pouku drugega jezika (italijanščine) učenci večinoma posredujejo iz drugega jezika v učni jezik (npr. povzemanje besedil), na višjih ravneh pa tudi iz učnega jezika v drugi jezik ali med različnimi jeziki (npr. iz italijanščine v angleščino). Učenci se učijo tudi posredovanja znotraj drugega jezika, kjer povzemajo, pojasnjujejo in razlagajo besedila v drugem jeziku.

Učenec pri posredovanju uporablja strategije, kot so prilagajanje jezika in poenostavitev besedila. Ob koncu 3. VIO zna učenec posredovati informacije iz enostavnih, jasnih in dobro strukturiranih besedil o znanih, zanimivih ali aktualnih temah, včasih ima težave zaradi omejenega besedišča.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Področje posredovanja ni samostojno, temveč se razvija v soodvisnosti od sprejemanja, tvorjenja, interakcije in sporazumevalnih jezikovnih zmožnosti. Posredovanje združuje vse tri načine sporazumevanja: sprejemanje, tvorjenje in interakcijo, zato to zmožnost pri učencih razvijamo dalj časa in je ne ocenjujemo (zaradi tega tukaj ni standardov za posredovanje).

Posredovanje lahko poteka v okviru enega jezika, med jeziki (medjezikovno posredovanje) ali med načini sporazumevanja (medkodno sporazumevanje, npr. iz govornega v znakovni jezik). Pri pouku italijanščine kot drugega jezika razvijamo medjezikovno in znotrajjezikovno posredovanje. Učenci večinoma posredujejo iz italijanskega v učni jezik, na višjih ravneh pa tudi iz učnega v italijanski jezik ali med jeziki (npr. iz italijanščine v angleščino). Znotrajjezikovno posredovanje vključuje povzemanje, pojasnjevanje in razlago besedil v italijanščini.

Učenec pri posredovalnih dejavnostih uporablja strategije, kot so prilagajanje jezika in poenostavitev besedila. Razlikujemo med tremi področji posredovanja.

Posredovanje besedil: prenašanje vsebine besedila drugi osebi, ki besedila zaradi jezikovnih, kulturnih ali drugih ovir ne razume. Dejavnosti vključujejo prenašanje specifičnih informacij, pojasnjevanje podatkov, obdelavo besedila, prevajanje pisnega besedila, pisanje zapiskov, izražanje osebnega odziva ter analiziranje in kritiko ustvarjalnih besedil. Prevajanje besedil je najbolj tipično medjezikovno posredovanje, uporabno za preverjanje razumevanja in primerjanje jezikovnih struktur.

Posredovanje pri sporazumevanju: spodbujanje in usmerjanje sporazumevanja med osebami z različnimi stališči, ki so lahko osebne, sociokulturne, sociolingvistične ali intelektualne narave.

Posredovanje konceptov: omogočanje dostopa do znanja in konceptov (npr. poučevanje), čeprav to področje ni posebej izpostavljeno.

POSREDOVANJE

CILJI

Učenec:

○: razvija zmožnost jezikovnega posredovanja pri govornem sporazumevanju, posreduje ključne besede, preprosta sporočila, besedila, navodila ali besedne zveze. Morebitne spore rešuje konstruktivno;

SC (1.1.3.1 | 1.1.5.1 | 5.3.4.2)

○: razvija zmožnost jezikovnega posredovanja pisnih besedil in avdiovizualnih gradiv;

○: razvija strategije za posredovanje besedila, konceptov (razumevanje in prenašanje) in sporazumevanja s povzemanjem, iskanjem ključnih in specifičnih informacij, poenostavljanjem za sodelovanje z različnimi posamezniki ali skupinami;

SC (5.3.4.1)

○: razvija strategije in koncepte izražanja osebnega odziva na umetnostna in neumetnostna besedila. Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih.

SC (1.3.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

standardi znanja niso določeni.

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST

OBVEZNO

OPIS TEME

Učenec nadaljuje z razvijanjem raznojezične in medkulturne zmožnosti, pridobljene v 2. VIO. Cilj učenja italijanščine kot drugega jezika je postati govorec jezika manjšine na NMO[1] ([# ftn1](#)) slovenske Istre ter govorec več jezikov in posrednik med kulturami.

Raznojezičnost je zmožnost sporazumevanja v več jezikih ter izražanja naklonjenosti in spoštovanja do različnih jezikov, predvsem jezika manjšine. Vključuje vse jezike, ki jih posameznik zna in uporablja vključno z maternim jezikom in drugimi jezikovnimi različicami.

Pri učenju italijanščine medkulturnost vključuje spoznavanje drugih jezikovnih sistemov in kultur. Učenec se ozavešča o lastnem jeziku in kulturi, uči se strpnosti in spoštovanja do ljudi iz različnih jezikovnih in kulturnih skupnosti. Spoznava dvojezično območje slovenske Istre, italijanščino kot drugi jezik in jo sprejema kot vrednoto. Spoznava specifične dvojezičnega območja, vplive nebesedne komunikacije, razvija zmožnost sočutja in empatije.

Raznojezična in medkulturna zmožnost je sposobnost uporabljati jezik za sporazumevanje in sodelovanje v medkulturni interakciji, kjer ima posameznik znanje različnih jezikov in izkušnje z različnimi kulturami. Ključen je večjezikovni pristop, kjer učitelj povezuje učni jezik, materni jezik učenca in druge jezike ter nejezikovne predmete. Učitelj izhaja iz obstoječega znanja jezikov in kultur učencev ter vključuje čim več jezikov in kultur v pouk, s čimer daje zgled raznojezičnega in raznokulturnega govorca. Raznojezična in raznokulturna zmožnost je v SEJU opredeljena kot »sposobnost uporabljati jezik za sporazumevanje in sodelovanje v medkulturni interakciji, kjer ima posameznik znanje različnih jezikov na različnih ravneh in izkušnje raznolikih kulturnih prostorov« (Svet Evrope, 2011, 191). Učitelj izhaja iz obstoječega znanja jezikov in kultur učencev ter vključuje čim več jezikov in kultur v pouk, s čimer daje zgled raznojezičnega in raznokulturnega govorca (Svet Evrope, 2001, 2011).

[1] ([# ftnref1](#)) narodno mešanem območju

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Za razvijanje raznojezične in medkulturne zmožnosti priporočamo povezovanje in navezovanje na učne načrte slovenščine (madžarščine, italijanščine), drugih (tujih) jezikov in nejezikovnih predmetov. Pri usvajanju novega znanja izhajamo iz obstoječega znanja jezikov in kultur posameznega učenca. Učitelj v svoj pouk vključi čim več jezikov in kultur ter je zgled raznojezičnega in medkulturnega govorca.

Za razvijanje raznojezične in raznokulturne zmožnosti se pri pouku uporabljajo »**pluralistični pristopi k jezikom in kulturam**« (Candelier idr., 2017, str. 14). To so didaktični pristopi, ki vključujejo in medsebojno povezujejo več jezikov in kultur. Izraz pluralistični (»množinski«) se uporablja zato, da se poudari hkratna uporaba več jezikov in kultur in tako loči od »edninskega« pristopa, kjer se upošteva le en jezik ali kultura. Poznamo štiri pluralistične pristope: medkulturni pristop, jezikovno prebujanje, medjezikovno razumevanje med sorodnimi jeziki ter integrirani didaktični pristop k različnim jezikom (Candelier idr., 2017, str. 14). V praksi poučevanja se ti pristopi dejansko lahko tudi prepletajo.

Medkulturni pristop obravnava pojave, ki se nanašajo na eno ali več kulturnih območij in primerjavo med njimi. Osredotoča pa se tudi na razvijanje strategij v medkulturnih stikih.

Jezikovno prebujanje (ang. *awakening to languages*) vključuje razmeroma veliko število jezikov, tudi tistih, ki se jih v šoli ne poučuje. Prvotno je bil ta pristop namenjen uvajanju učencev na zgodnji stopnji v jezikovno raznolikost, uporablja pa se lahko tudi na višjih stopnjah. Pri nas je ta pristop znan iz projekta Vrata v jezike (Fidler, 2004).

Medjezikovno razumevanje med sorodnimi jeziki (ang. *intercomprehension*) je pristop, kjer se vzporedno primerja dva ali več jezikov iz iste jezikovne družine (npr. germanske, slovanske, romanske). V ospredju so sprejemniške spretnosti, torej raven razumevanja in ne nujno aktivnega tvorjenja sorodnega jezika ob že znanem jeziku.

Integrirani didaktični pristop k jezikom se usmerja v vzpostavljanje povezav med jeziki, ki se poučujejo na šoli za njihovo lažje usvajanje. Tako je prvi jezik oz. učni jezik izhodišče za učenje prvega tujega jezika, oba jezika pa za učenje drugega jezika, lahko tudi obratno itn. K temu pristopu prištevamo tudi medpredmetno povezovanje med nejezikovnim predmetom in tujim jezikom. Slednji pristop je poimenovan kot »vsebinsko in jezikovno integrirano učenje« ali CLIL (ang. *Content and Language Integrated Learning*), torej učenje nejezikovnih predmetov v drugem jeziku, kot je na primer spoznavanje geografske učne vsebine v italijanskem jeziku.

Za načrtovanje razvijanja raznojezične in medkulturne zmožnosti priporočamo uporabo **Referenčnega okvira za pluralistične pristope k jezikom in kulturam (ROPP)** (Candelier idr., 2017, str. 14). Ta vsebuje opisnike, razdeljene na tri področja: znanje (védenje), stališča in spretnosti. **Seznam opisnikov** je v prilogi. Za podrobnejšo predstavitev ROPPA gl. Kač, 2022, za primere raznojezičnih in medkulturnih dejavnosti gl. *Jeziki štejejo: priročnik dobre prakse, 2021* in *Večjezične dejavnosti v šoli in vrtcu: zbirka primerov iz prakse: projekt Jeziki štejejo (JeŠT), 2022*.

SPORAZUMEVALNE JEZIKOVNE ZMOŽNOSTI

OBVEZNO

OPIS TEME

Sporazumevalne jezikovne zmožnosti vključujejo jezikovno, sociolingvistično in pragmatično zmožnost. Te zmožnosti prečijo vse sporazumevalne teme, kot so sprejemanje, tvorjenje, interakcija, posredovanje, raznojezičnost in medkulturnost. **Jezikovna zmožnost** vključuje znanje slovnice, besedišča, izgovarjave in pravopisa. Poudarja splošni jezikovni razpon, ki zajema oblikoslovne in skladenjske prvine ter obseg besedišča. Nadzoruje slovnično pravilnost, fonološko in pravopisno znanje. **Sociolingvistična** zmožnost pomeni zmožnost ustrezne rabe jezika v različnih družbenih situacijah. Omogoča prilagajanje jezika družbenim okoliščinam in kontekstu. **Pragmatična zmožnost** vključuje poznavanje načel jezikovne rabe za organizacijo in strukturiranje sporočil. Omogoča učinkovito izvajanje sporazumevalnih funkcij in prilagajanje jezika novim situacijam. Poudarja koherentnost in kohezivnost besedil, tekočnost izražanja ter sposobnost menjave vlog v interakciji. Te zmožnosti se med seboj prepletajo in dopolnjujejo, kar omogoča celovito in učinkovito sporazumevanje v različnih jezikovnih in kulturnih kontekstih. Pomembno je upoštevati, da so posameznikove sporazumevalne zmožnosti pogosto bogatejše v procesih sprejemanja kot tvorjenja besedil.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Sporazumevalne jezikovne zmožnosti se pri pouku ne razvijajo izolirano. Zato so tu opredeljeni standardi vedno del standardov ali opisnih kriterijev vrednotenja drugih zmožnostih.

V okviru **jezikovne zmožnosti** so standardi opredeljeni za

- » besedišče,
- » slovnično pravilnost,
- » izgovarjavo,
- » pravopis.

V okviru **pragmatične zmožnosti** so standardi opredeljeni za

- » razvijanje teme,
- » vsebinsko natančnost,
- » koherentnost in kohezivnost,
- » tekočnost,

» menjavo vlog in načela sodelovanja.

Sociolingvistična zmožnost je opredeljena kot standard za rabo jezika v različnih družbenih okoliščinah.

JEZIKOVNA ZMOŽNOST

CILJI

Učenec:

○: razvija slovnično pravilno in ustrezno sporazumevanje. Zaveda se podobnosti in razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd.;

SC (1.1.3.1)

○: razvija besedišče, s katerim izraža in uresničuje osnovne sporazumevalne potrebe. Spoznava osnovno strokovno terminologijo v italijanščini in jo primerja s terminologijo v učnem jeziku ter prvem tujem jeziku;

SC (1.1.2.1)

○: razvija spretnost pravilnega zapisovanja, pravilne rabe ločil in oblikovanja besedila. Zaveda se podobnosti in razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd.;

SC (1.1.3.1 | 1.1.3.2)

○: razvija pomensko ustrezno in razumljivo izgovarjavo, intonacijo, stavčni poudarek in besedni naglas.

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARD	STANDARD
• razume in uporablja preproste slovnične strukture iz obravnavanega nabora. Čeprav dela napake, je sporočilo še razumljivo; • razume in uporablja osnovno besedišče, povezano z obravnavanimi situacijami, splošnimi in drugimi predmetnimi vsebinami. Besedišče je pomensko večinoma ustrezno rabljeno; • dokaj pravilno postavlja osnovna ločila. Zapisano vsebuje pomanjkljivosti, kot so nepravilen zapis in druge napake.	• razmeroma pravilno uporablja pogosto rabljene strukture, povezane z dokaj predvidljivimi situacijami. Dela manjše napake, vendar je jasno, kaj želi izraziti; • razume in pravilno uporablja besedišče, povezano z znanimi, splošnimi ter drugimi predmetnimi vsebinami in vsakdanjimi situacijami. Besedilo je pomensko ustrezno rabljeno; • v povedi večinoma pravilno postavlja osnovna ločila. Zapisano vsebuje občasno pomanjkljivosti, kot so nepravilen zapis in druge napake.

SOCIOLINGVISTIČNA ZMOŽNOST

CILJI

Učenec:

○: razvija zmožnost ustrezne rabe jezika za vzpostavitev družabnih stikov.

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

Minimalni standard	Standard
vzpostavi osnovne družbene stike z najpreprostejšimi vsakdanjimi vljudnostnimi frazami (npr. pozdrav ob prihodu in odhodu, se predstavi, izreče prosim, hvala, oprostite).	obvlada zelo kratke družbene izmenjave, uporablja vsakdanje vljudne pozdrave in nagovore. Povabi, predlaga, se opraviči in se na to odzove.

PRAGMATIČNA ZMOŽNOST

CILJI

Učenec:

- : razvija sposobnost prilagajanja naučenega jezika novim situacijam in izražanja misli na različne načine (prožnost);
- : razvija sposobnost prevzemanja pobude v pogovoru (menjava vlog), sposobnost razvijanje teme in širjenje besedila ter osvetljevanja pomembnih točk;
- : razvija sposobnost povezovanja besed in stavkov (koherentnost in kohezivnost), se zaveda in uporablja načela organizacije besedila, logičnega razvoja in sosledja idej;
- : razvija sposobnost natančnega sporočanja željenih podatkov in informacij (vsebinska natančnost), sposobnost vzdrževanja daljše produkcije ali pogovora in zmožnost spontanega izražanja (tekočnost).

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

MINIMALNI STANDARD	STANDARD
• preproste fraze prilagaja konkretnim okoliščinam; • ob preprostem seznamu iztočnic pripoveduje ali kaj opiše, pri čemer navede primer; • v preprosti in neposredni izmenjavi sporoči tisto, kar želi povedati, tudi če ima omejeno količino podatkov; • se tekoče izraža, tako da lahko vzdržuje kratke izmenjave, čeprav še išče ustrezne izraze.	• izražanje prilagaja vsakdanjim situacijam; • se izraža precej tekoče, da lahko tvori daljše besedilo, četudi z očitnimi premori; • v preprosti in neposredni izmenjavi sporoči tisto, kar želi povedati, tudi če ima omejeno količino podatkov; • se izraža precej tekoče, da lahko tvori daljše besedilo, četudi z očitnimi premori.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

OPREDELITEV PREDMETA

SEJO, Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

Svet Evrope. 2023. Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje – dodatek. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Pridobljeno z www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf

Svet Evrope. 2017. ROPP. Referenčni okvir za pluralistične pristope k jeziku in kulturam. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Pridobljeno z <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/9skbvwm>

SPREJEMANJE

Dolgan, K., idr. (2023). *Smernice za oblikovanje učnega načrta za prvo vzgojno izobraževalno obdobje*. Katarina Dolgan[et al.]. ZRSŠ.

Istance, D., Dumint, H. (2013). Smernice za učna okolja v 21. stoletju. V: O naravi učenja: uporaba raziskav za navdih prakse (1. izd., p. 303). (2013). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/o-naravi-ucenja.pdf> (Str. 65 – 82)

Izhodišča za prenovu učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji (2022). Dostopno na: <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/f68315i>

Komljanc, N. (1997). Opisno ocenjevanje v nižjih razredih osnovne šole: Izkušensko vrednotenje, Opisno ocenjevanje, Vodič za skupno vrednotenje, Vodič sodelovanja s starši. Zavod RS za šolstvo.

Krek, J. idr. (2004). Evalvacija opisnega ocenjevanja v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju: zaključne opisne ocene ob koncu prvega in drugega razreda devetletne osnovne šole (sklepno poročilo evalvacijske študije). Elektronski vir. Dostopno na: <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/0v6zncq.pdf>

Krek, J., idr. (2011). Bela knjiga: o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji. Elektronski vir: <http://www.belaknjiga2011.si/> (Pridobljeno 6. 3. 2013).

Rutar Ilc, Z. (2008): Opisni kriteriji in opisniki – izhodišče za povratno informacijo o - kvalitativnih vidikih znanja. Sodobna pedagogika, posebna izdaja, str. 24 – 47.

SEJO-Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (Spletna izd.). (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

Skela, J. (2000). *Jezikovni listovnik za osnovnošolce*. Obzorja.

Skela, J. (2006). Evropski jezikovni listovnik za osnovnošolce v starosti od 11 do 15 let. Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije.

Šečerov, N. (2011). Učni načrt. Osnovna šola s slovenskim učnim jezikom na narodnostno mešanem območju slovenske Istre. Italijanščina kot drugi jezik. Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo.

Učni načrti veljavnih predmetov, ki se poučujejo v 1. VIO OŠ. Dostopno na:

<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/k3ueor5>

Rupnik Vec, T. (2022). Miselni procesi in veščine kritičnega mišljenja. Tanja Rupnik Vec [et al.]. Zavod RS za šolstvo.

Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-L).

RAZUMEVANJE USTNEGA IZRAŽANJA IN AVDIOVIZUALNEGA GRADIVA

SEJO, Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

BRALNO RAZUMEVANJE

SEJO, Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

TVORJENJE

Dolgan, K., idr. (2023). Smernice za oblikovanje učnega načrta za prvo vzgojno izobraževalno obdobje. Katarina Dolgan[et al.]. ZRSŠ.

Istance, D., Dumint, H. (2013). Smernice za učna okolja v 21. stoletju. V: O naravi učenja: uporaba raziskav za navdih prakse (1. izd., p. 303). (2013). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/o-naravi-ucenja.pdf> (Str. 65 – 82)

Izhodišča za prenovu učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji (2022). Dostopno na: <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/f68315i>

Komljanc, N. (1997). Opisno ocenjevanje v nižjih razredih osnovne šole: Izkušensko vrednotenje, Opisno ocenjevanje, Vodič za skupno vrednotenje, Vodič sodelovanja s starši. Zavod RS za šolstvo.

Krek, J. idr. (2004). Evalvacija opisnega ocenjevanja v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju: zaključne opisne ocene ob koncu prvega in drugega razreda devetletne osnovne šole (sklepno poročilo elevacijske študije). Elektronski vir. Dostopno na: <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/Ov6zncq>.pdf

Krek, J., idr. (2011). Bela knjiga: o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji. Elektronski vir: <http://www.belaknjiga2011.si/> (Pridobljeno 6. 3. 2013).

Rutar Ilc, Z. (2008): Opisni kriteriji in opisniki – izhodišče za povratno informacijo o - kvalitativnih vidikih znanja. Sodobna pedagogika, posebna izdaja, str. 24 – 47.

SEJO-Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (Spletna izd.). (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

Skela, J. (2000). *Jezikovni listovnik za osnovnošolce*. Obzorja.

Skela, J. (2006). Evropski jezikovni listovnik za osnovnošolce v starosti od 11 do 15 let. Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije.

Šečerov, N. (2011). Učni načrt. Osnovna šola s slovenskim učnim jezikom na narodnostno mešanem območju slovenske Istre. Italijanščina kot drugi jezik. Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo.

Učni načrti veljavnih predmetov, ki se poučujejo v 1. VIO OŠ. Dostopno na:

<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/k3ueor5>

Rupnik Vec, T. (2022). Miselni procesi in veščine kritičnega mišljenja. Tanja Rupnik Vec [et al.]. Zavod RS za šolstvo.

Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-L).

INTERAKCIJA

Dolgan, K., idr. (2023). *Smernice za oblikovanje učnega načrta za prvo vzgojno izobraževalno obdobje*. Katarina Dolgan[et al.]. ZRSŠ.

Istance, D., Dumint, H. (2013). Smernice za učna okolja v 21. stoletju. V: O naravi učenja: uporaba raziskav za navdih prakse (1. izd., p. 303). (2013). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/o-naravi-ucenja.pdf> (Str. 65 – 82)

Izhodišča za prenovu učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji (2022). Dostopno

na: <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/f68315i>

Komljanc, N. (1997). Opisno ocenjevanje v nižjih razredih osnovne šole: Izkušensko vrednotenje, Opisno ocenjevanje, Vodič za skupno vrednotenje, Vodič sodelovanja s starši. Zavod RS za šolstvo.

Krek, J. idr. (2004). Evalvacija opisnega ocenjevanja v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju: zaključne opisne ocene ob koncu prvega in drugega razreda devetletne osnovne šole (sklepno poročilo evalvacijske študije).

Elektronski vir. Dostopno na: <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/Ov6zncq>.pdf

Krek, J., idr. (2011). Bela knjiga: o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji. Elektronski vir:

<http://www.belaknjiga2011.si/> (Pridobljeno 6. 3. 2013).

Rutar Ilc, Z. (2008): Opisni kriteriji in opisniki – izhodišče za povratno informacijo o - kvalitativnih vidikih znanja. Sodobna pedagogika, posebna izdaja, str. 24 – 47.

SEJO-Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (Spletna izd.). (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

Skela, J. (2000). *Jezikovni listovnik za osnovnošolce*. Obzorja.

Skela, J. (2006). Evropski jezikovni listovnik za osnovnošolce v starosti od 11 do 15 let. Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije.

Šečerov, N. (2011). Učni načrt. Osnovna šola s slovenskim učnim jezikom na narodnostno mešanem območju slovenske Istre. Italijanščina kot drugi jezik. Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo.

Učni načrti veljavnih predmetov, ki se poučujejo v 1. VIO OŠ. Dostopno na:

<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/k3ueor5>

Rupnik Vec, T. (2022). Miselni procesi in veščine kritičnega mišljenja. Tanja Rupnik Vec [et al.]. Zavod RS za šolstvo.

Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-L).

POSREDOVANJE

Svet Evrope. 2023. Skupni evropski jezikovni okvir:

(<file:///C:/Users/nkabaj/Downloads/www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>) učenje, poučevanje, ocenjevanje – dodatek.

Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Pridobljeno z

Svet Evrope. 2017. ROPP (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/9skbvwm>). Referenčni okvir za pluralistične pristope k jezikom in kulturam. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Pridobljeno z

<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/9skbvwm>

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST

- » Ahačič, K., Lipovšek, F., Rot Gabrovec, V., Retelj, A., Šečerov, N., Pisman, M., Cajhen, S., Petek Ahačič, M., & Lešnik, M. (2017). *Primerjalni prikaz rabe jezikoslovnih izrazov pri pouku tujih jezikov v osnovnih in srednjih šolah: delovno gradivo za pripravljavce učnih načrtov, učbenikov in drugih učnih gradiv*. Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/1i4uqon> - za nemščino, Retelj, A. s. 28-39.
- » Candelier, M., Camilleri, A., Castellotti, V., De Pietro, J. F., Lőrincz, I., Meißner, F.-J., Noguerol, A., & Schröder-Sura, A. (2017). *ROPP, referenčni okvir za pluralistične pristope k jezikom in kulturam: zmožnosti in viri*. Zavod RS za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/j57niv0>
- » *Jeziki štejejo: priročnik dobre prakse* (1. elektronska izd.). (2021). Znanstveno raziskovalno središče, Annales ZRS; Pedagoška fakulteta. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/wz9qjbx>
- » CROMO. 2007: *CROMO: Medkulturni čezmejni modul – dopolnilo Evropskemu jezikovnemu listovniku 15+*. Gradec/Trst/Ljubljana: Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum, Agenzia Nazionale per lo Sviluppo dell'Autonomia Scolastica, Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/mp2x96l>
- » Hufeisen, B., & Neuner, G. (2003). *Mehrsprachigkeitskonzept – Tertiärsprachenlernen – Deutsch nach Englisch*. European Centre for Modern Languages. Strasburg: Svet Evrope.
- » *Jeziki štejejo: priročnik dobre prakse* (1. elektronska izd.). (2021). Znanstveno raziskovalno središče, Annales ZRS; Pedagoška fakulteta. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/wz9qjbx>

- » Kač, L. (2022). Raznojezične učne ure so s pomočjo Referenčnega okvira za pluralistične pristope k jezikom in kulturam več kot samo učenje jezikov = Plurilingual lessons with the Framework of References for Plurilingual Approaches are more than only languages learning. V *Obrazi več-/raznojezičnosti: [znanstvena monografija]* (str. 107–130). Pedagoški inštitut. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/vh30eph>
- » Medkulturni in večjezični pristopi pri pouku, Gradivo z usposabljanja učiteljev, 26.10.2017, ZRSŠ, MIZŠ, <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/da41q9b> (11.10.2024).
- » Pedagoški forum ZRSŠ ob evropskem dnevu jezikov, prispevki učiteljev o izvedenih večjezikovnih in medkulturnih učnih dejavnostih, <http://www.zrss.si/evropski-dan-jezikov/> (11.10.2024).
- » Puklavec, Nada, Milka, Enčeva, Sabina, Mulej, 2006: *Evropski jezikovni listovnik za srednješolce v starosti od 15 do 19 let*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Založba Tangram. Dostopno na <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/z5fl7hw> (24.1.2025).
- » Svet Evrope (2023). *Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek* (Spletna izd.). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>
- » *Večjezične dejavnosti v šoli in vrtcu: zbirka primerov iz prakse: projekt Jeziki štejejo (JeŠT)* (1. izd., str. 108). (2022). Pedagoška fakulteta. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/rmco26w>

SPORAZUMEVALNE JEZIKOVNE ZMOŽNOSTI

Ahačič, K., Lipovšek, F., Rot Gabrovec, V., Retelj, A., Šečerov, N., Pismanjak, M., Cajhen, S., Petek Ahačič, M., & Lešnik, M. (2017). *Primerjalni prikaz rabe jezikoslovnih izrazov pri pouku tujih jezikov v osnovnih in srednjih šolah: delovno gradivo za pripravljavce učnih načrtov, učbenikov in drugih učnih gradiv*. Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/1i4ugon>

Svet Evrope (2023). *Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek* (Spletna izd.). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

SPREJEMANJE

SEJO, *Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek* (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

Istance, D., Dumint, H. (2013). *Smernice za učna okolja v 21. stoletju. V: O naravi učenja: uporaba raziskav za navdih prakse* (1. izd., p. 303). (2013).

Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/o-naravi-ucenja.pdf> (Str. 65 – 82) Izhodišča za prenovu učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji (2022). Dostopno na: <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/f68315i>

Rutar Ilc, Z. (2008): Opisni kriteriji in opisniki – izhodišče za povratno informacijo o - kvalitativnih vidikih znanja. Sodobna pedagogika, posebna izdaja, str. 24 – 47. Rutar Ilc, Z., (2019): Medpredmetne in kurikularne povezave Priročnik za učitelje. Zora Rutar Ilc [et al.]. Ljubljana : Zavod RS za šolstvo. Dostopno na:

<https://aplifikacijaun.zrss.si/api/link/b1arkpuS>

vet Evrope. 2023. Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje – dodatek. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.

Šečerov, N. (2011). Učni načrt. Osnovna šola s slovenskim učnim jezikom na narodnostno mešanem območju slovenske Istre. Italijanščina kot drugi jezik. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo.

Rupnik Vec, T. (2022). Miselni procesi in veščine kritičnega mišljenja. Tanja Rupnik Vec [et al.]. Ljubljana : Zavod RS za šolstvo.

RAZUMEVANJE USTNEGA IZRAŽANJA IN AVDIOVIZUALNEGA GRADIVA

SEJO, Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

TVORJENJE

SEJO, Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf> (<https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>)

INTERAKCIJA

SEJO, Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

POSREDOVANJE

SEJO, Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST

» Ahačič, K., Lipovšek, F., Rot Gabrovec, V., Retelj, A., Šečerov, N., Pisanjak, M., Cajhen, S., Petek Ahačič, M., & Lešnik, M. (2017). Primerjalni prikaz rabe jezikoslovnih izrazov pri pouku tujih jezikov v osnovnih in srednjih šolah: delovno gradivo za pripravljavce učnih načrtov, učbenikov in drugih učnih gradiv. Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://aplifikacijaun.zrss.si/api/link/1i4ugon> - za nemščino, Retelj, A. s. 28-39.

- » Candelier, M., Camilleri, A., Castellotti, V., De Pietro, J. F., Lőrincz, I., Meißner, F.-J., Noguerol, A., & Schröder-Sura, A. (2017). *ROPP, referenčni okvir za pluralistične pristope k jezikom in kulturam: zmožnosti in viri*. Zavod RS za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/j57niv0>
- » *Jeziki štejejo: priročnik dobre prakse* (1. elektronska izd.). (2021). Znanstveno raziskovalno središče, Annales ZRS; Pedagoška fakulteta. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/wz9qjbx>
- » CROMO. 2007: *CROMO: Medkulturni čezmejni modul – dopolnilo Evropskemu jezikovnemu listovniku 15+*. Gradec/Trst/Ljubljana: Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum, Agenzia Nazionale per lo Sviluppo dell'Autonomia Scolastica, Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/mp2x96l>
- » Hufeisen, B., & Neuner, G. (2003). *Mehrsprachigkeitskonzept – Tertiärsprachenlernen – Deutsch nach Englisch*. European Centre for Modern Languages. Strasburg: Svet Evrope.
- » *Jeziki štejejo: priročnik dobre prakse* (1. elektronska izd.). (2021). Znanstveno raziskovalno središče, Annales ZRS; Pedagoška fakulteta. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/wz9qjbx>
- » Kač, L. (2022). Raznojezične učne ure so s pomočjo Referenčnega okvira za pluralistične pristope k jezikom in kulturam več kot samo učenje jezikov = Plurilingual lessons with the Framework of References for Plurilingual Approaches are more than only languages learning. V *Obrazi več-/raznojezičnosti: [znanstvena monografija]* (str. 107–130). Pedagoški inštitut. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/vh30eph>
- » Medkulturni in večjezični pristopi pri pouku, Gradivo z usposabljanja učiteljev, 26.10.2017, ZRSŠ, MIZŠ, <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/da41q9b> (11.10.2024).
- » Pedagoški forum ZRSŠ ob evropskem dnevu jezikov, prispevki učiteljev o izvedenih večjezikovnih in medkulturnih učnih dejavnostih, <http://www.zrss.si/evropski-dan-jezikov/> (11.10.2024).
- » Puklavec, Nada, Milka, Enčeva, Sabina, Mulej, 2006: *Evropski jezikovni listovnik za srednješolce v starosti od 15 do 19 let*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Založba Tangram. Dostopno na <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/z5fl7hw> (24.1.2025).
- » *Svet Evrope (2023). Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek* (Spletna izd.). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>
- » *Večjezične dejavnosti v šoli in vrtcu: zbirka primerov iz prakse: projekt Jeziki štejejo (JeŠT)* (1. izd., str. 108). (2022). Pedagoška fakulteta. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/rmco26w>

SPORAZUMEVALNE JEZIKOVNE ZMOŽNOSTI

SEJO, Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

PRILOGE

PRILOGE PO POGLAVJIH

SPREJEMANJE

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO

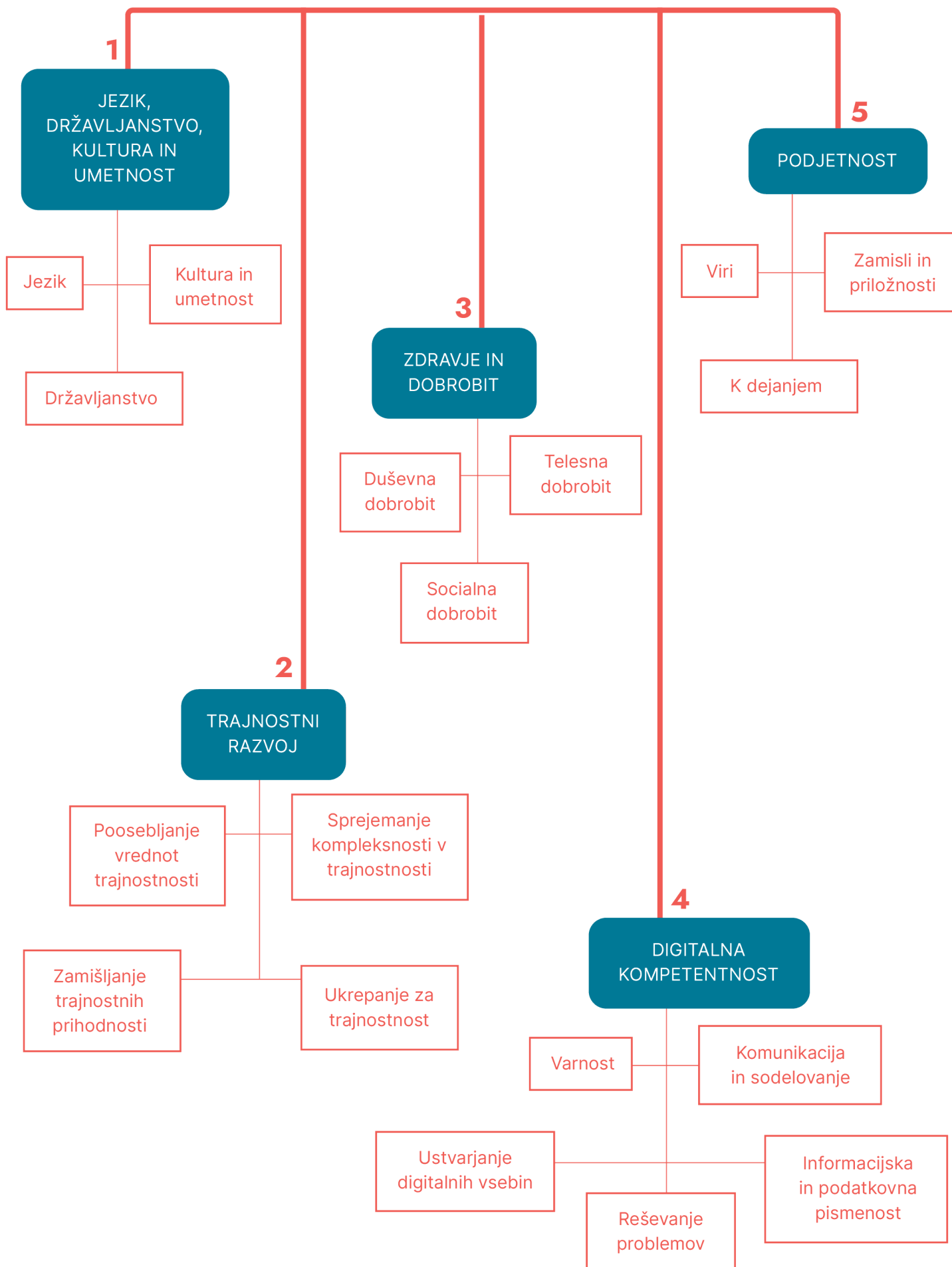
» https://aplikacijaun.zrss.si/api/gradiva/Predlog_vsebin_2_VIO.pdf

SPREJEMANJE

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO

» https://aplikacijaun.zrss.si/api/gradiva/Predlog_vsebin_3_VIO.pdf

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega. itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družben položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznavna raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.) tako, da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev. 5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva. 5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog. 5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti. 5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju). 5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost). 5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt. 5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidnim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši. 5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami. 5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev. 5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje. 5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah. 5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.